

CREIXENT PER TRANSFORMAR

ATENEUS

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2025

Federació d'Ateneus
de Catalunya

ÍNDEX

01 pàg. 4
PRESENTACIÓ

03 pàg. 10
TESTIMONIS

02 pàg. 6
EL 2025 EN XIFRES

04 pàg. 14
**ÀREA D'ENTITATS,
SUPPORT FEDERATIU I INCIDÈNCIA**

Formacions a ateneus federats
Serveis
Recursos per a entitats
Projecte europeu
Cicle Vesprades. Música als ateneus
Visites i actes d'entitats
Convenis
Delegacions territorials
Acció solidària

**Federació d'Ateneus
de Catalunya**

Carrer de la Sèquia, 9-11 · 08003 Barcelona · Tel. 93 268 81 30
ateneus@ateneus.cat · www.ateneus.cat · @ X f

Edició: Març 2026

Continguts: Federació d'Ateneus de Catalunya i col·laboradors

Disseny i maquetació: silviavallverdu.cat

05 pàg. 26

ÀREA DE PROGRAMACIÓ, PRODUCCIÓ I GESTIÓ ARTÍSTICA

Camins d'Ateneus
Reconnectem-nos
Els ateneus amb la llengua
Turisme Ateneista
Guies pràctiques
Catàlegs i recursos
Premis ateneus
FAC - La Roda
Tribuna Atenea
Impulsa't
Informe, Els Ateneus Són Essencials!
Beca Terra d'Ateneus
Exposicions
Recercat
Cicle Cultura Popular als Ateneus

07 pàg. 52

ÀREA D'ORGANITZACIÓ I RECURSOS

Espais de participació
Estudis i Consultories
Recursos informàtics
Relacions Institucionals
Recursos humans
Recursos i gestió econòmica
Plataforma de donatius a entitats
Projecte pel retorn i la memòria
espoli franquista als ateneus

06 pàg. 42

ÀREA DE COMUNICACIÓ I RELAT

Presència a l'entorn digital
Publicacions
Relació amb els mitjans de comunicació
Relat i opinió

08 pàg. 60

LLISTAT D'ATENEUS FEDERATS

ió d'Ateneus
unya

SIFAC

01

PRESENTACIÓ

CONSOLIDANT EL CREIXEMENT, PROJECTANT EL FUTUR

Gràcies a la participació entusiasta dels ateneus com a motor i amb el suport d'un equip professional involucrat que funciona com un engranatge precís, la Federació d'Ateneus ha continuat creixent amb solidesa l'any 2025. Aquest avenç no només s'ha traduït en un augment del nombre d'entitats federades arreu del territori, sinó també en una millora qualitativa dels projectes impulsats i dels serveis oferts.

Aquest procés iniciat en els darrers anys, ha comportat nous desafiaments, com la gestió d'un pressupost més ampli i l'ampliació de l'equip humà. Tanmateix, també ha permès reforçar la capacitat d'acció de la Federació i incrementar-ne la incidència pública. Avui, tant la Federació com els ateneus gaudeixen de més visibilitat i influència, un fet que implica assumir amb més exigència el nostre paper social.

L'any 2025 ha estat especialment intens, amb un total de 1.754 serveis prestats a les entitats federades. Els més sol·licitats han estat el Servei de Subvencions, el suport informàtic SIFAC i el Servei Jurídic, que ha experimentat el creixement més significatiu. Aquesta evolució posa de manifest la complexitat creixent de l'entorn normatiu i la necessitat d'enfortir l'acompanyament als ateneus.

També cal destacar l'èxit del Servei de Donatius, que en el seu primer any ha canalitzat 57.261 euros a través de 15 campanyes, evidenciant el potencial de la solidaritat organitzada dins la xarxa ateneïsta.

La tasca dels ateneus és essencial, però sovint es porta a terme de manera modesta, sense estridències. Per això, la concessió de la Medalla d'Honor del Parlament de Catalunya aquest 2025 ha sigut un reconeixement al moviment ateneïsta que ens omple d'orgull, però també de responsabilitat. És un homenatge a totes les persones que, des de fa més d'un segle, han fet dels ateneus espais de cultura, participació i cohesió. Sense elles, sense el seu compromís discret però imprescindible, res d'això no seria possible.

Mirant endavant, afrontem nous reptes amb determinació: connectar amb les noves generacions, innovar en les formes de participació i continuar fent de la cultura una eina al servei de la cohesió social i la democràcia. Aquest és el nostre compromís i la nostra raó de ser.

Per això, la Federació ha iniciat un nou model organitzatiu i estratègic per reforçar la seva professionalització, eficàcia i capacitat d'incidència, i per situar l'ateneïsmen en el lloc que li correspon davant la societat i les institucions. Perquè els ateneus som conscients de la nostra essencialitat, però el nostre objectiu és fer-la valer.

Pep Morella

President Federació d'Ateneus

2 / Informe del president i present
la memòria d'activitats de l'any 20

PRESENCIA AL
TERRITORI I
DELEGACIONS
TERRITORIALS

A
t
E
N
e
U
S

02 EL 2025 EN XIFRES

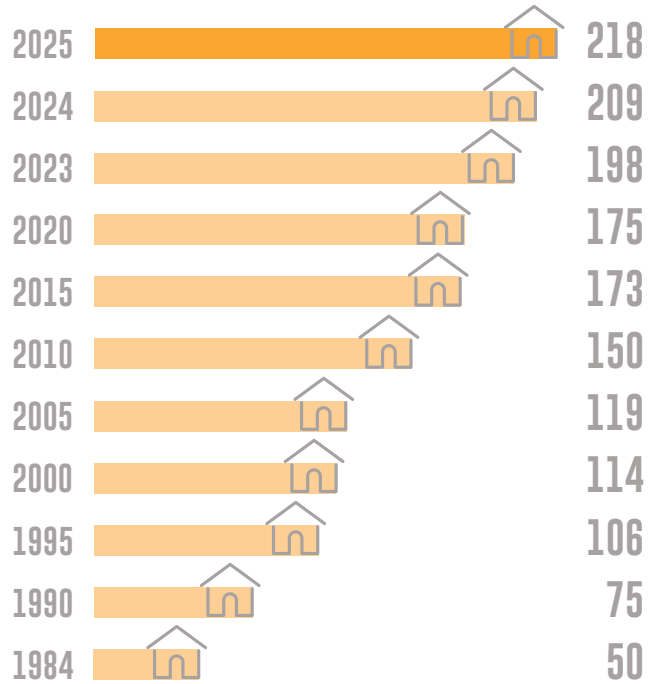
PRESÈNCIA AL TERRITORI

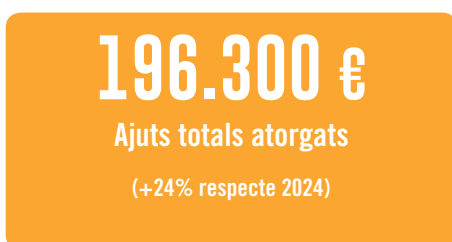
13
noves incorporacions

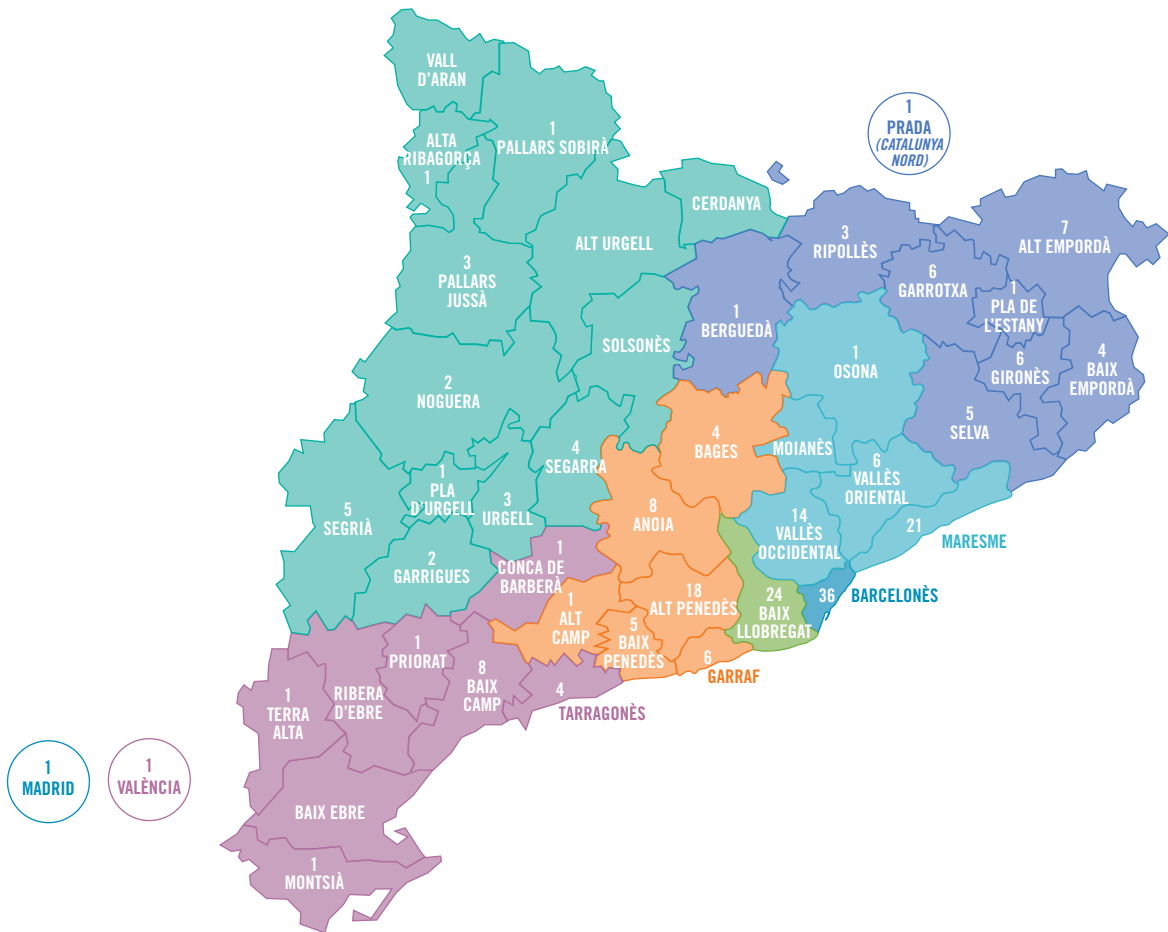
EVOLUCIÓ DEL NOMBRE D'ENTITATS FEDERADES

SUPORT EN L'ESTABILITAT ECONÒMICA DELS ATENEUS

ATENEUS FEDERATS

MEDALLA D'HONOR DEL PARLAMENT

El 29 d'octubre de 2025 el **Parlament de Catalunya** va lliurar la **MEDALLA D'HONOR EN CATEGORIA D'OR** a la Federació d'Ateneus de Catalunya, en reconeixement a més de quatre dècades de feina dedicades a enfortir la xarxa d'ateneus i associacions culturals del país.

ALTRES RECONeixENTS DE LA FAC

- Premi APPEC al Millor Reportatge per la revista *Ateneus* (2024)
- Medalla d'Honor de Barcelona (2023)
- Premi Civisme a la Virtut Civil i Cohesió Social (2022)
- Premi Nacional de Cultura (2019)
- Transparent (2015)
- Creu de Sant Jordi (2014)
- Premi Memorial Paco Candel (2014)
- Declaració d'Entitat d'Utilitat Pública (2013)
- Premi Arlequí de Teatre (2012)

03

TESTIMONIS

SÒNIA HERNÁNDEZ
Consellera de Cultura

La Federació d'Ateneus de Catalunya juga un paper fonamental en el dinamisme cultural del país, impulsant una xarxa d'espais de proximitat, arrelats als barris i pobles, que mantenen viva la cultura catalana i el teixit associatiu.

Així mateix, els ateneus son espais que contribueixen a la cohesió social. En el context actual, d'augment dels discursos que posen en risc el nostre model de convivència, representen entorns privilegiats per a la integració, uns braços oberts on persones de procedències diverses poden sentir-se part activa de la comunitat.

De l'impuls de la cultura als ateneus els últims temps cal destacar la Xarxa de Teatres d'Ateneus de Catalunya, una eina clau per fer arribar les arts escèniques arreu. L'ampliació recent a la dansa, així com els passos per incorporar-hi teatre familiar, reforcen el compromís d'establir programacions estables, ampliar nous públics i donar oportunitats a creadors.

Enhorabona per aquesta empenta. Plegats, continuem descentralitzant la cultura i fent-la accessible i propera a tothom.

M. CARME JIMÉNEZ

Directora de l'Institut Ramon Muntaner (IRMU)

Des que la Federació d'Ateneus es va incorporar al Patronat de l'IRMU l'any 2021 s'ha treballat intensament per adaptar projectes impulsats des de l'IRMU perquè resultin també d'interès per als ateneus federats, així com per generar noves propostes que permetin fer confluïr dos dels col·lectius més representatius i arrelats als territoris de parla catalana: els centres d'estudis i els ateneus.

El balanç que fem des de l'IRMU d'aquests anys de col·laboració és molt positiu. La incorporació de la FAC ens ha plantejat nous reptes, ens ha permès introduir millores i, sobretot, ens ha obert les portes a un col·lectiu que comparteix valors i objectius amb els centres d'estudis, però que alhora presenta necessitats i interessos propis que cal saber escoltar i integrar. Encara tenim molt camí per recórrer: projectes que cal consolidar, iniciatives que han de continuar creixent i d'altres que, de ben segur, aniran sorgint gràcies al clima de coneixença, confiança i col·laboració que s'ha anat construint.

ÀNGELS PONSA

Vicepresidenta de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA/3Cat)

Voldria fer un reconeixement i agraïment a la tasca que feu totes les persones que formeu part de la Federació d'Ateneus de Catalunya, sou articuladors i agents actius en afavorir la cohesió social, contribuint al desenvolupament lingüístic i cultural del país. Afortunadament comptem amb un teixit cultural molt arrelat i ben viu com ho demostra la feina que feu des de la FAC, però no obstant això ens cal seguir treballant amb la mateixa convicció que ho heu fet fins ara. El compromís amb la llengua i la cultura que es desprèn de la vostra funció és del tot prioritari i imprescindible. Teniu una missió cabdal per al país i una comesa no exempta de dificultats però a la vegada un repte vibrant, us encoratjo a seguir treballant amb la determinació amb què ho heu fet fins ara.

ANTONI HERRERA

President de LA RODA

El projecte de la Federació d'Ateneus de Catalunya és un projecte nacional, amb tot el què això comporta. Robust i necessari, i dipositari de la confiança de milers de persones que veuen en l'associacionisme cultural una eina de construcció de país; que afavoreix la convivència i la integració; que fomenta les relacions intergeneracionals; de reafirmació identitària i de pertinença; de coneixement del territori; de formació i enriquiment personal; de recuperació del patrimoni cultural i de difusió de la cultura popular i la llengua pròpies. La FAC detecta necessitats i aporta oportunitats i solucions, una voluntat i un esforç que coneixem i valorem de manera molt positiva des de la Fundació La Roda.

ELISABET TALAVERA

Presidenta de l'Ateneu de Tàrraga

Ser membre de la FAC és caminar en companyia. Formar part de la FAC vol dir treballar conjuntament en pro de la cultura de casa nostra i teixir xarxa d'una manera real i tangible, compartir inquietuds i ganes de fer créixer no només la nostra entitat sinó fer créixer la família dels ateneus. Crea sentit identitària i sentiment de pertinença de formar part d'un tot més gran. El paraigües que ens ofereix la FAC com a ateneu va més enllà del recolzament de caràcter administratiu i es converteix en aquest sentiment ateneista que compartim tots els que estimem la vida d'ateneu. Perquè t'adones que el camí no el fas sol sinó que les teves passes com a ateneu les fem junts i en la mateixa direcció.

ÒSCAR ESCUDER I DE LA TORRE

President de Plataforma per la Llengua

La Federació d'Ateneus de Catalunya neix amb la intenció de protegir els valors fundacionals que expliquen la importància dels ateneus al territori. Entre aquests valors hi trobem, precisament, la difusió i la defensa de la llengua catalana. En aquest sentit, Plataforma per la Llengua i la FAC es troben plenament alineades a l'hora de definir estratègies que consolidin el català com a llengua de cohesió social al conjunt del domini lingüístic. Els ateneus són una peça imprescindible del teixit associatiu i cultural del territori i, per tant, un espai clau per a la promoció del català. El treball de la FAC és fonamental per garantir que els ateneus puguin continuar sent espais de normalització i ús de la nostra llengua.

RAMON NICOLAU

President de la Federació Catalana del Voluntariat Social (FCVS)

Sempre he sentit la Federació d'Ateneus de Catalunya com una entitat germana de la Federació Catalana del Voluntariat Social. Compartim un passat similar: entitats democràtiques centenàries federades i arrelades arreu del país, i federacions de mitjana edat que creuen en la subsidiarietat i que treballen per potenciar les entitats federades. Amb la constitució de la Xarxa d'Acció Comunitària de Catalunya hem descobert que també compartim la base associativa de persones voluntàries, activistes i militants que creuen en construir pobles i barris amb més benestar, cultura i participació ciutadana. Tenim un gran futur en comú.

CARME LLOVEROL

Presidenta de la Societat El Casino de Sant Andreu de la Barca

La Federació d'Ateneus és el pal de paller de tots els casals, ateneus, casinos, centres... Tots nosaltres diferents, pel lloc on estem situats, pel tipus de públic, de socis, però amb problemes comuns. La Federació, amb una junta amb molta empena i amb un equip tècnic professional, ens acull a tots i ens orienta, defensa i recolza davant de les institucions, alhora que ens dona suport amb un ampli ventall de serveis per poder anar-nos adaptant als nous temps i a les noves obligacions que de tot tipus van sorgint dia rere dia.

FRANCESC CAYUELA

President del GEiEG (Grup Excursionista i Esportiu Gironí)

La Federació d'Ateneus de Catalunya és un referent imprescindible per al teixit associatiu del país. Des del GEiEG valorem especialment la seva tasca de suport i acompanyament a les entitats, així com la informació útil i actualitzada que facilita als associats, especialment en àmbits com les subvencions i la gestió. La FAC contribueix a enfortir el paper dels ateneus com a espais de cohesió social, cultura i participació. La seva feina és clau per continuar impulsant un model associatiu viu, dinàmic i compromès amb el país.

04

ÀREA D'ENTITATS,
SUPPORT
FEDERATIU I
INCIDÈNCIA

FORMACIONS A ATENEUS FEDERATS

La Federació d'ateneus ofereix espais d'informació i d'intercanvi d'experiències, amb la finalitat de donar suport en la gestió del dia a dia dels ateneus.

PROGRAMA DE FORMACIONS ANUAL

	ateneus
TAULA DE LIDERATGE	56
FINANÇAMENT	25
FACTURES ELECTRÒNIQUES	21
REDACCIÓ DE PROJECTE	20
FISCALITAT	19
VOLUNTARIAT	16
ASSEGURANCES	14
XARXES SOCIALS I	14
XARXES SOCIALS II	11

9

Formacions

196

Participants

91

Ateneus

SERVEIS

El 2025 ha estat un any d'intensa activitat per a la Federació, amb un total de **1.754 serveis prestats a les entitats federades**. Els més sol·licitats han estat, un any més, els vinculats al Servei de Subvencions, al suport informàtic SIFAC (amb 5 noves webs per a entitats i millores constants de l'eina Gestió d'Entitats) i al Servei Jurídic.

D'altra banda, convé recordar que la quota de soci no és una despesa, sinó una inversió. Amb ella es cobreix el cost associat a molts dels serveis que es destaquen en aquesta secció, des de l'assessorament gratuït que els ateneus poden rebre en qualsevol d'aquests serveis fins a altres costos que s'estalvien com l'assegurança de les juntes directives o la subscripció a la revista Ateneus.

PRESTACIÓ DE SERVEIS

Cada cop els ateneus són més conscients de la utilitat dels serveis que presta la Federació i, alhora, la FAC presta molta atenció a les necessitats reals que tenen les entitats per poder optimitzar els serveis actuals i crear-ne de nous.

1.754
Serveis prestats

Tots els ateneus
han rebut serveis

TIPOLOGIA DE SERVEIS

SUBVENCIONS	557
SIFAC (SERVEIS INFORMÀTICS DE LA FAC)	346
COMUNICACIÓ	278
ASSEGURANCES	245
JURÍDIC	189
COMPTABLE, FISCAL I LABORAL	60
GESTIÓ I SUBMINISTRAMENTS	33
ARQUITECTURA I REHABILITACIÓ	20
DONATIUS	15
IGUALTAT	6
ESTRATÈGIA I CONSULTORIES	5

SERVEI DE SUBVENCIONS

Aquest servei informa permanentment sobre les noves convocatòries d'ajuts econòmics als quals poden optar les entitats i dona assessorament o gestió integral en la presentació de sol·licituds d'ajuts.

El 2025 es van portar a terme **483 assessoraments** i es van tramitar **74 subvencions**.

1.180.125 €
Subvencions
gestionades
per la FAC

56
Subvencions
atorgades
(76% d'èxit)

34
Entitats que han aconseguit
subvencions amb el suport
de la FAC

RECURSOS PER A ENTITATS

AJUTS CONCEDITS PER L'IRMU

Els ateneus es poden acollir a les convocatòries anuals d'ajuts de l'Institut Ramon Muntaner (IRMU) per projectes d'investigació o difusió cultural, d'organització d'actes i activitats o de publicacions.

L'any 2025 es van concedir els següents ajuts:

XX CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES D'INVESTIGACIÓ O DE DIFUSIÓ CULTURAL

- El Fènix Societat Recreativa i Cultural de Vila-seca: 150è Aniversari d'El Fènix.
- Centre de Lectura de Reus: El Patrimoni Industrial a Reus i al Baix Camp.

XXIV CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A L'ORGANITZACIÓ DE CONGRESSOS, JORNADES, CURSOS, ITINERARIS I TROBADES

- Societat Coral El Micalet de València: Congrés de cant coral al País Valencià.
- Centre de Lectura de Reus: El modernisme: una actitud heterodoxa.
- Associació Cultural Xercavins de Verdú: Les Fires a les Terres de Ponent.

XX CONVOCATÒRIA DE SUBVENCIONS PER A L'EDICIÓ DE PUBLICACIONS PERIÒDIQUES I D'OBRES DE RECERCA EN L'ÀMBIT HUMANÍSTIC

- Casal Societat La Principal de Vilafranca del Penedès: Janio Martí. Molt més que una orquestra.
- Associació Cultural Xercavins de Verdú: Revista Xercavins.
- Centre de Lectura de Reus: El fons Pere Cavallé del Centre de Lectura de Reus.

CONVOCATÒRIA D'AJUTS CREU CASAS ADREÇAT A PERSONAL DOCENT I INVESTIGADOR DE LES UNIVERSITATS DE LA XARXA VIVES

- La participació en activitats culturals i artístiques: Factors determinants i impacte en la salut i el benestar de les persones. Projecte proposat per Sergi Blancafort de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya amb la participació del Casino de Vic, l'Associació d'Estudis Torellonencs (ADET) i el Museu del Ter de Manlleu.

SUMAR PER MULTIPLICAR

L'IRMU impulsa el projecte Sumar per multiplicar, que inclou tot un conjunt d'accions que fan confluïr els centres d'estudis de parla catalana i els ateneus.

ENCONTRES

El 16 d'octubre de 2025 es va celebrar a l'Ateneu Popular de Ponent (Lleida) la tercera edició dels **Encontres**, una iniciativa que pretén generar un espai de confluència en l'àmbit comarcal entre centres d'estudis i ateneus, en aquest cas del Segrià.

3

Ateneus
participants

Ateneu Popular de Ponent
Cercle de Belles Arts de Lleida
Res Non Verba

4

Centres
d'estudis
participants

Centre d'Estudis Comarcals del Segrià
Amics de l'Ermita de Sant Jaume
Fundació Galobardes
Associació Cultural Castell de Gardeny

RECERCAT

En el marc del Recercat, cada any es presenten 10 pòsters de projectes d'Ateneus.

- **Ateneus participants en el Recercat 2025:**
 - Ateneu del Pallars: Rehabilitem un teatre centenari espoliat pel franquisme.
 - Associació La Cumprativa: La història de la Cumprativa explicada als més joves.
 - Centre de Lectura de Reus: Projecte Òrbita.
 - Casal La Principal de Vilafranca: Ponts del futur.
 - Cercle Campdevanolenc: Comunitats Rurals Queer.
 - Centre Catòlic de Sant Andreu: Espectacle *FOS*, de l'Esbart Maragall.

ENCESA DE TORRES, TALAIES I TALAIOTS DE LA MEDITERRÀNIA PELS DRETS HUMANS

Organitzada pel Consell de Mallorca, el Fons Mallorquí de Cooperació, Amnistia Internacional i l'IRMU, l'encesa de torres pels drets humans és una iniciativa que té com a doble objectiu sensibilitzar a la població sobre la situació que viu el Mediterrani on moltes persones es veuen a abandonar casa seva i hi perden la vida, i reivindicar i posar en valor les torres, talaies, talaiots i fortificacions com a patrimoni històric i cultural present al conjunt dels territoris de parla catalana.

• Ateneus participants en l'edició 2025:

- Ateneu de Sant Just Desvern
- L'Avenç Centre Cultural d'Esplugues de Llobregat
- Associació Cultural Xercavins de Verdú

PROJECTE EUROPEU

El **Casal del Conflent** es va unir a la Federació d'Ateneus l'any 2022. Des de llavors, amb el suport de la **Casa de Perpinyà**, fomentem projectes transfronterers que ajudin a reforçar el vincle entre els territoris.

Entre aquestes iniciatives, cal destacar el projecte ***Kamishibais del Conflent: ponts de paper, paraules i tradicions catalanes***, que ha permès recrear dues llegendes gironines en forma del tradicional teatre de fusta japonès.

2

Contes editats

Banya de Boc
La processó de la tramuntana

3

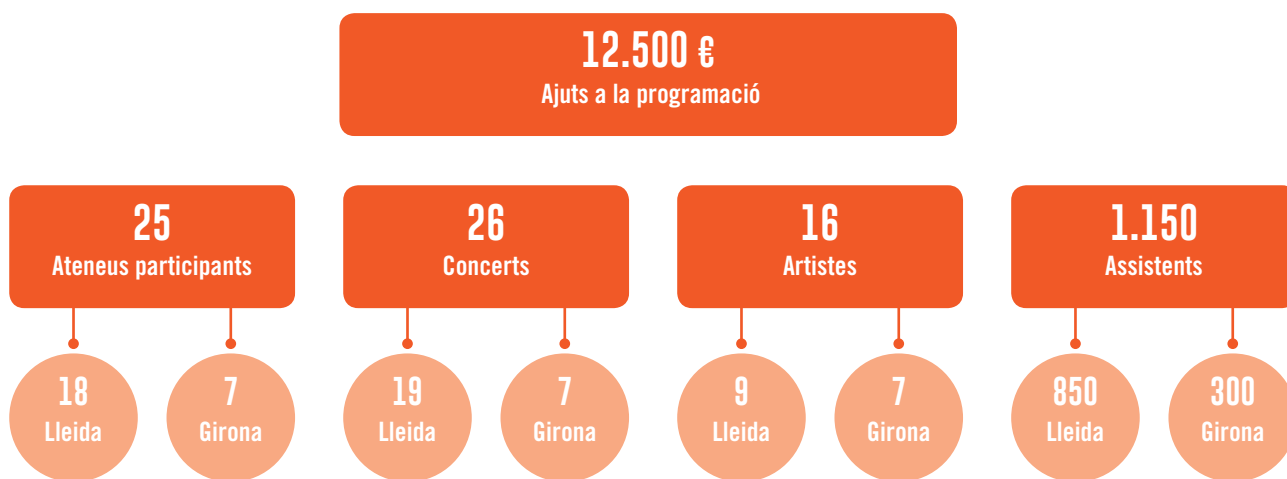
Ateneus participants

Casal del Conflent
Ateneu de la Vall de Llémena
La Cate de Figueres

Dins d'aquest projecte de **connexió cultural amb la Catalunya Nord**, també es va situar com a final de la gira de l'espectacle ***Sicalíptiques*** -la producció pròpia del 2025 de la Xarxa de Teatres d'Ateneus de Catalunya (XTAC)- la representació del musical a Prada de Conflent, amb el suport del Casal de Conflent i la col·laboració de la **Casa de la Generalitat a Perpinyà**.

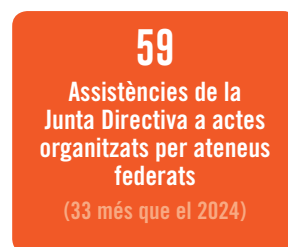
CICLE VESPRADES. MÚSICA ALS ATENEUS

Després de cinc edicions d'èxit a les Terres de Ponent, el cicle *VESPRADES. MÚSICA ALS ATENEUS* ha fet el salt el 2025 a les comarques gironines consolidant-se com una **iniciativa de referència per al foment de la cultura KMO**, el **suport a la creació artística jove** i la **dinamització dels ateneus com a espais culturals oberts, vius i arrelats al territori**. El cicle de Ponent és una coproducció de la Federació d'Ateneus, la Fundació Orfeó Lleidatà i la Casa de la Música de Lleida, Pirineu i Aran, mentre que l'edició a Girona es fruit de la col·laboració entre la FAC i la Fundació Casa de la Música de les Comarques Gironines.

VISITES I ACTES D'ENTITATS

La Federació d'Ateneus s'esforça perquè les entitats que en formen part gaudeixin d'un tracter proper i d'uns serveis adequats a les seves característiques individuals. Aquesta és la raó de ser de les Delegacions Territorials i el motiu pel qual les visites a les entitats són una prioritat de la Federació.

- ALT PENEDÈS:
 - Ateneu Ordalenc (Subirats)
 - Societat Cultural Hortonenca (Sant Llorenç d'Hortons)
- BAIX CAMP:
 - Societat Recreativa de Riudecanyes
- BARCELONÈS:
 - Societat Coral La Badalonense
- GARRAF:
 - Unió Vilanovina
- GIRONÈS:
 - Centre Recreatiu (Cassà de La Selva)
- MARESME:
 - Casal de Joventud Seràfica "Seràfics" (Arenys de Mar)
 - Sala Cabanyes Associació Teatral (Mataró)
- NOGUERA:
 - Associació Cultural El Xop de Vallfogona de Balaguer
- RIPOLLÈS:
 - SAT Teatre Centre de Sant Joan de les Abadesses
- SEGARRA:
 - Casal de Cervera
- TARRAGONÈS:
 - Associació El Centru (Vila-seca)
 - Societat Recreativa Las Vegas (Vila-seca)

CONVENIS

Un dels valors de la Federació d'Ateneus és aixecar la mirada per enfortir la seva xarxa de relacions amb institucions, entitats i empreses que s'alineen amb els nostres valors i amb qui compartim objectius comuns. Aquest 2025 hem signat acords amb cinc entitats de diversos àmbits.

Signatura d'un conveni de col·laboració entre la Fundació Mariano, la Fundació La Roda i la Federació d'Ateneus amb l'objectiu de **promoure la cohesió social a través de la cultura i la llengua**, reforçant el treball en xarxa amb escoles, associacions i entitats del Baix Llobregat. El conveni se centra en quatre àmbits: llengua, cultura, cohesió social i treball comunitari, amb accions com l'impuls de l'ús social del català, la promoció de la cultura com a eina d'inclusió i la generació de projectes que reforcin el sentiment de pertinença de la ciutadania.

Coincidint amb el Dia Mundial de la Salut Mental, la FAC va signar un conveni amb la Federació Salut Mental Catalunya (SMC) amb l'objectiu de **generar més oportunitats per a les persones amb problemàtiques de salut mental** i enfortir el teixit associatiu, afavorint la seva participació en entorns comunitaris. Aquest acord estableix un marc de col·laboració estable entre les dues entitats per impulsar accions conjuntes de sensibilització i inclusió social, com organitzar xerrades, tallers i activitats de divulgació sobre salut mental, oferir assessorament als ateneus, i facilitar espais per a trobades i activitats de les entitats vinculades a Salut Mental Catalunya.

La Fundació La Roda, la Federació d'Ateneus de Catalunya i l'Associació Cultural l'Empelt de Sant Climent de Llobregat van signar un conveni per **gestionar la custòdia dels gegants i capgrossos de la FAC i de La Roda**. La intenció és regular les condicions d'aquest acord en què, l'ateneu es compromet a custodiar i fer-se càrrec de les figures festives d'ambdues entitats, treure-les i fer les sortides pactades prèviament i exposar-les en el seu local social, quan les figures no participin a cap activitat cultural i festiva.

La Federació d'Ateneus ha signat un conveni de col·laboració amb la mercantil d'auditoria i consultoria González & Cia. Auditores SRL amb l'objectiu de prestar serveis a la FAC i als ateneus interessats en matèries com l'auditoria de comptes anuals, subvencions o pèrdues i guanys, plans de viabilitat, revisions limitades d'estats financers, balanços de fusions, i informes de sostenibilitat o de solvència. Amb l'acord, els ateneus federats es poden beneficiar d'un descompte especial dels serveis contractats a aquesta empresa.

En el marc del centenari de la Federació Catalana d'Escacs (FCE), la Federació d'Ateneus va signar un acord per **promoure l'activitat i el coneixement dels escacs als ateneus**. L'acord estableix un marc estable per desenvolupar projectes conjunts i aprofitar el potencial social i cultural d'aquest esport amb tanta tradició a Catalunya. El conveni recull activitats com tallers d'iniciació, escacs per a la memòria i la concentració, tornejos familiars, sessions de cinema i escacs, exhibicions simultànies amb jugadors experimentats, escacs gegants o clubs de lectura vinculats a aquest univers.

DELEGACIONS TERRITORIALS

Un dels punts forts de la Federació d'Ateneus és la seva capilaritat fruit de l'extensa xarxa d'ateneus en el territori que enforteix el sentit d'entitat de país, fent realitat una oferta cultural d'abast directe i incidència comunitària. En aquest context, les delegacions territorials són una garantia per poder dialogar i donar suport als ateneus des de la proximitat geogràfica i la complicitat amb les seves necessitats i projectes.

ATENEUS PER DT 2025:

DT BARCELONÈS	37
DT BAIX LLOBREGAT	24
DT CENTRE - LITORAL	42
DT GIRONA	34
DT PENEDÈS	42
DT PONENT - ALT PIRINEU	22
DT CAMPS DE TARRAGONA-TERRES DE L'EBRE	17

LA NOSTRA XARXA

Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya

Consell de l'Associacionisme Cultural

Programa d'Impuls de la Dansa d'Arrel

Projecte Barris amb Futur

Pacte Nacional per la Immigració

ACCIÓ SOLIDÀRIA

La vessant social forma part de l'ADN de la Federació d'Ateneus des de la seva creació de manera coherent amb la tasca sociocultural que fan els ateneus amb les seves respectives comunitats.

BEQUES FAC

El programa de beques permet als ateneus oferir activitats de manera gratuïta a les **persones sense recursos** vinculades als ateneus.

19.516 €
Total Beques

160
Persones
becades
(20 persones més
que el 2024)

29
Ateneus

CONVENI AMB SALUT MENTAL CATALUNYA

L'acord signat amb la Federació Salut Mental Catalunya permet posar en marxa fórmules per donar suport a les persones amb problemàtiques de salut mental. Entre les activitats previstes, hi haurà una **gala anual** adreçada al col·lectiu de professionals, voluntaris i famílies de les entitats que treballen en el camp de la salut mental.

ALTRES INICIATIVES SOLIDÀRIES

Tant la Federació d'Ateneus com els propis ateneus col·laboren en diverses iniciatives d'àmbit social, com és la caminada **Magic Line** que organitza l'Obra Social Sant Joan de Déu, La Marató de TV3 o la recaptació **Cap nen sense joguina** de la SER.

05

ÀREA DE
PROGRAMACIÓ,
PRODUCCIÓ
I GESTIÓ
ARTÍSTICA

CAMINS D'ATENEUS

Amb l'objectiu de promoure el coneixement de diferents poblacions a través dels seus ateneus, s'organitzen caminades en pobles o ciutats per visitar els ateneus federats, antics ateneus, entitats associatives culturals o llocs d'interès relacionats amb aquests.

4

Rutes

(una ruta més que el 2024)

12

Ateneus

(més del doble que el 2024)

173

Participants

(més del doble que el 2024)

RUTA ST. ADRIÀ DEL BESÒS I MONTCADA I REIXAC

26

Participants

Ateneus visitats:

- Ateneu Adrianenc
- Ateneu Domingo Fins
- Societat Cultural i Recreativa La Unió de Mas Rampinyo

RUTA OLOT I SANT FELIU DE PALLEROLS

32

Participants

Ateneus visitats:

- Casino d'Olot,
- Centre Catòlics d'Olot, Núria Social
- Esbart de la Vall d'Hostoles

RUTA SENTMENAT I CALDES DE MONTBUI

88

Participants

Ateneus visitats:

- Societat Coral Obrera la Glòria Sentmenat
- Centre, Ateneu Democràtic i Progressista de Caldes
- Casino de Caldes.

RUTA VILA-SECA I LA PINEDA

27

Participants

Ateneus visitats:

- Associació el Centru,
- Fènix Societat Recreativa i Cultural

RECONNECTEM-NOS

La Federació d'Ateneus i la Fundació La Roda impulsen Reconnectem-nos, un projecte que posa l'art i la creació comunitària al servei de la reflexió col·lectiva sobre les problemàtiques socials que afecten els joves i el conjunt de la societat. Enguany, la iniciativa s'ha centrat en l'impacte de les tecnologies, les xarxes socials i l'ús intensiu de pantalles en la vida quotidiana, les relacions personals i el benestar emocional, amb una mirada especial a la població jove. Reconnectem-nos s'ha consolidat com un espai de creació artística i pensament crític on diferents disciplines conflueixen per fomentar el debat, la sensibilització i la transformació social.

• Ateneus participants:

- Fundació Orfeó Lleidatà (XXSS).
Amb la col·laboració del cantant Lluís Sánchez.
- Casal de Joventut Seràfica d'Arenys de Mar (*Em veus?*).
- El Coro de Sentmenat (*Estem connectades, no?*)
- Casal La Principal de Vilafranca del Penedès (*El reflex trencat*).

ELS ATENEUS AMB LA LLENGUA

La Federació d'Ateneus és molt conscient que els ateneus són un dels actors més importants en la protecció i promoció de la llengua i la cultura catalanes. En tant que espais de trobada i articulació del teixit social i cultural del territori, són part del patrimoni viu que fomenta i normalitza la presència de la llengua catalana arreu dels Països Catalans. És per això que la FAC té molt interès en seguir posant en marxa iniciatives per tal d'enfortir la presència del català a tots els ateneus federats.

Activitats 2025 en relació a la promoció de l'ús del català.

3

Projectes

27

Ateneus

27

Activitats o actuacions

ESTUDI DE L'ÚS I LA PRESENCIA DEL CATALÀ ALS ATENEUS

En aquest darrer període, s'ha pogut identificar que, més enllà del conjunt d'iniciatives per promoure la llengua catalana, la Federació d'Ateneus també ha d'adquirir una responsabilitat pel que fa al diagnòstic de la realitat lingüística als ateneus. És per això que la FAC ha optat per treballar de forma coordinada amb una entitat experta en la matèria: **Plataforma per la Llengua** per tal de portar a terme un estudi pilot sobre l'ús i la presència del català als ateneus. A més d'una diagnosi sociolingüística, aquest projecte reconeix el nivell d'ús social del català de les entitats participants amb un diploma i un adhesiu acreditatiu.

15

Ateneus que han participat en l'estudi

- Societat Cultural Sant Jaume de Premià de Dalt
- El Centre d'Arenys de Munt
- Associació Res Non Verba de Lleida
- La Cate de Figueres
- Casino de La Granadella de La Granadella
- Centre Sant Pere 1892 de Barcelona
- Ateneu del Pallars de Tremp
- Centre, Ateneu Democràtic i Progressista de Caldes de Montbui
- Ateneu Santcugatenc de Sant Cugat del Vallès
- Societat Cultural i Esportiva de La Lira de Barcelona
- La Lliga de Capellades
- Foment Martinenc de Barcelona
- Casal de Vila-rodona
- Ateneu de Sant just Desvern
- Ateneu Santfeliuenc de Sant Feliu de Llobregat

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

DIT I FABRA: ELS ATENEUS AMB LA LLENGUA

Activitat engegada per incentivar el debat i la reflexió sobre el paper dels ateneus pel que fa a la salut de la llengua. El projecte consta de dues activitats complementàries: la representació de l'obra de teatre **Pompeu Fabra, jugada mestra!** i la xerrada-debat **Mantenim viva la llengua? El llegat de Fabra**.

Actuacions:
7 ateneus

700 €
Ajuts a la programació

LLEGIR EL TEATRE

Conjuntament amb el **Teatre Nacional de Catalunya (TNC)**, hem impulsat la 13a edició del projecte Llegir el Teatre, una proposta artística i cultural centrada en la lectura d'obres teatrals contemporànies i clàssiques. Aquesta temporada hem volgut obrir la participació als ateneus de tot el territori català, oferint una oportunitat única per fomentar la lectura dramatitzada i acostar les arts escèniques a nous públics, com per exemple, clubs de lectura o grups de teatre que vulguin fer una activitat diferent.

5 Actuacions
en 5 ateneus

- La Barraca Ateneu de Rellinars
- Aliança Palmarenca
- Associació Cultural Xercavins
- Ateneu Popular de La Fuliola,
- Amics de les Arts de Terrassa

TURISME ATENEISTA

El turisme ateneista descobreix experiències associatives d'arreu del món, perquè la millor forma de veure un país és coneixent també la seva gent i les iniciatives civils que impulsen.

Aquest 2025 l'indret escollit va ser el País Basc, on vam viatjar del 14 al 16 de febrer.

9

Entitats visitades

23

Persones assistents

• Entitats visitades:

- Hika Ateneo
- Fundación Labayru
- Kafe Antzokia
- Kulturaz Azpeitiko Kultur Kooperatiba
- Centro Cultural Sanagustin
- Centro Creativo Dinamo
- Real Sociedad Bascongada de Amigos del País
- Fundació Baketik
- Bilboko Konpartsak

GUIES PRÀCTIQUES

Les guies són una iniciativa documental perquè els ateneus tinguin una eina útil, pràctica i de ràpida consulta que els serveixi de referent per superar les casuístiques en les quals es troben durant la seva activitat habitual.

2

Guies pràctiques

- *Captació de fons i Llei de mecenatge: Per on començar?*
- *Gestió del voluntariat als ateneus.*

CATÀLEGS I RECURSOS

Més enllà de la coordinació del projectes propis, des de la Federació d'Ateneus també treballem per dinamitzar el territori posant a l'abast de les entitats activitats i recursos que facilitin la seva programació cultural. A través del Catàleg d'Activitats, oferim productes de qualitat amb ajuts, condicions avantatjoses i preus ajustats, pensats especialment per als ateneus federats.

161

Activitats programades
(el doble que el 2024)

80

Ateneus que n'han programat
(50 ateneus més que el 2024)

XTAC

La **Xarxa de Teatres Ateneus de Catalunya (XTAC)** es va crear l'any 2015, amb l'objectiu de donar suport a la gestió dels teatres de les entitats adherides a la Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC).

Amb la missió de potenciar, facilitar i millorar la tasca de les entitats socioculturals arreu de Catalunya, la FAC va establir la XTAC com una eina per dinamitzar la programació dels teatres i millorar la seva projecció mitjançant quatre iniciatives clau:

- Producció pròpia
- Programació coordinada
- Residències teatrals
- Xarxa i aliances

ATENEUS QUE FORMEN PART DE LA XTAC

Alt Camp: Casal de Vila-Rodona

Alt Empordà: La Cate de Figueres

Alt Penedès: Casal de Vilafranca (Vilafranca del Penedès)

Anoia: Ateneu Igualadí (Igualada) · Casino de Calaf, La Lliga de Capellades

Baix Llobregat: Aliança Palmarenca (La Palma de Cervelló) · Ateneu de Sant Just Desvern · Ateneu Santfeliuenc (Sant Feliu de Llobregat) · Ateneu Torrellenc (Torrelles de Llobregat) · Diadema Corberenca (Corbera de Llobregat) · Foment Cultural i Artístic (Sant Joan Despí) · El Casino de Sant Andreu de la Barca · El Foment de Molins de Rei · L'Avenç d'Esplugues de Llobregat

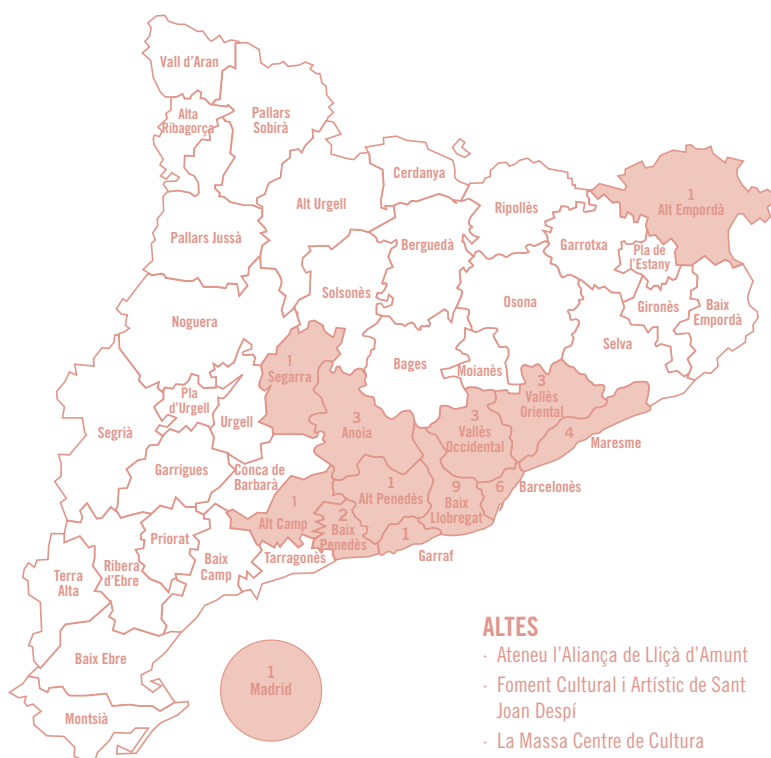
Baix Penedès: El Centre de Llorenç del Penedès · La Cumprativa de Llorenç del Penedès

Barcelonès: El Círcol de Badalona · Centre Catòlic de Sants (Barcelona) · El Centre de Sarrià (Barcelona) · El Centre Gràcia (Barcelona) · L'Aliança del Poblenou (Barcelona) · Lluïsos d'Horta (Barcelona)

Garraf: Casino Prado de Sitges

La Segarra: Ateneu de Guissona

Maresme: Casal de Llavaneres (Sant Andreu de Llavaneres) · Centre Moral d'Arenys de Munt · El Maresme: La Massa Centre de Cultura Vilassarenc (Vilassar de Dalt) · Societat Cultural Sant Jaume de Premià de Dalt

ALTES

- Ateneu l'Aliança de Lliçà d'Amunt
- Foment Cultural i Artístic de Sant Joan Despí
- La Massa Centre de Cultura Vilassarenc de Vilassar de Dalt

BAIXES

- Orfeó Reusenc de Reus
- Casal de Sant Pere de Terrassa
- Germandat de Sant Isidre i Santa Lúcia de Reus

Madrid: Cercle Català de Madrid

Vallès Occidental: Amics de les Arts i Joventuts Musicals de Terrassa · Casal de Castellbisbal · El Coro de Sentmenat

Vallès Oriental: Ateneu l'Aliança (Lliçà d'Amunt) · Casal de Caldes (Caldes de Montbui) · Centre Democràtic i Progressista de Caldes de Montbui

ESPAIS DE PARTICIPACIÓ

CONSELL XTAC

El Consell XTAC proposa iniciatives per a la millora del funcionament i explotació dels teatres que formen part de la XTAC, participa en els espais de diàleg, crea de grups de treball per les funcions i accions que es determinin, i escull els membres de la comissió XTAC.

- **XX Consell XTAC: 26 d'abril,**
a l'Amics de les Arts i Joventuts Musicals de
Terrassa

43

Assistents

27

Entitats

- **XXI Consell XTAC: 4 d'octubre,**
al Patronat de La Catequística de Figueres

46

Assistents

21

Entitats

COMISSIÓ XTAC

La Comissió XTAC elabora el pla de formació per a programadors i programadores, controla el seguiment dels projectes aprovats pel Consell XTAC, aprova les propostes de la programació coordinada i suggereix espectacles per incloure'ls al Catàleg d'Espectacles.

3

Reunions

Membres:

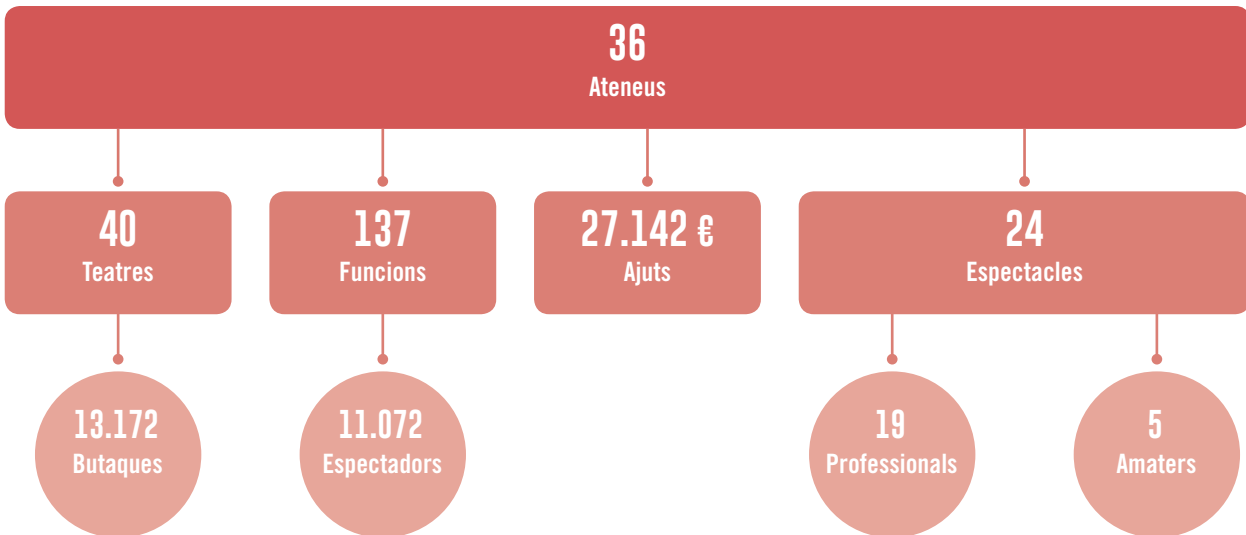
Ferran Devesa, Emma Escolano,
Lluís Illa, Carme Lloverol i
Ermenegild Siñol

COMISSIÓ PRODUCCIÓ 2025

La FAC va exposar en el Consell XVIII que aquesta comissió de moment no es reuniria més, a l'espera que la Junta prengués decisió sobre si hi hauria nova producció en un futur.

PROGRAMACIÓ XTAC

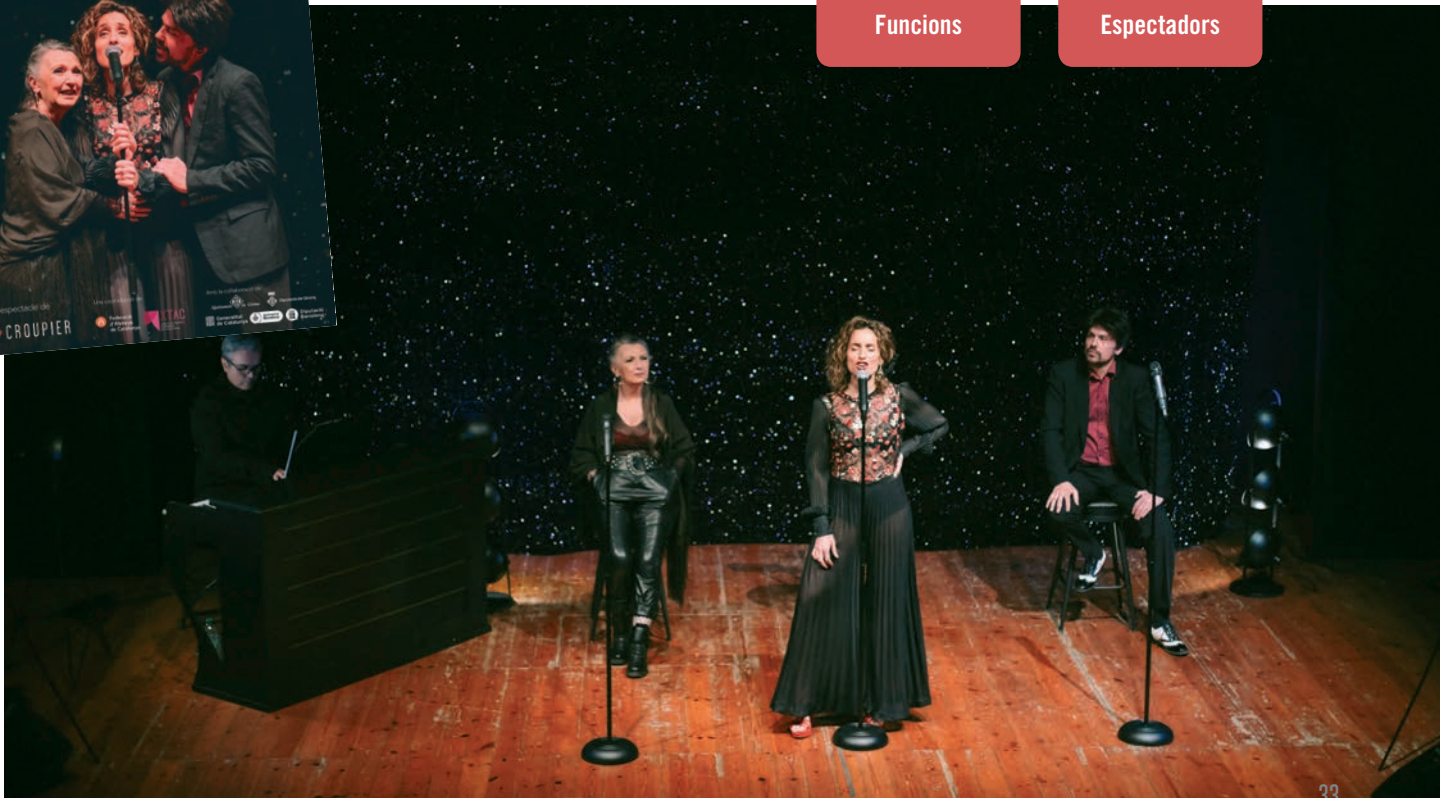
PRODUCCIÓ PRÒPIA: SICALÍPTIQUES

Cada any la Federació d'Ateneus de Catalunya, a través de la XTAC, coprodueix un espectacle ideat expressament per representar-se als diferents ateneus de la Xarxa.

Companyia: LE CROUPIER
 Dramatúrgia: Josep Maria Miró
 Direcció: Xavier Albertí
 Música original: Marc Vilavella
 Actors: Mont Plans, Aina Sánchez i Carles Cors

36
Funcions

2.953
Espectadors

RESIDÈNCIES ARTÍSTIQUES

Per tal de posicionar-se clarament a favor de la creació, oferir cultura de qualitat als socis i veïns dels ateneus, i donar suport als creadors locals, la Federació compta amb una convocatòria permanent de residències artístiques adreçada exclusivament a artistes professionals.

Aquesta iniciativa va dirigida a professionals de les arts escèniques que estiguin iniciant el seu procés de creació i necessitin un espai de treballar per desenvolupar el seu projecte. Els ateneus, com a espais culturals de referència, acolliran els assajos a les seves instal·lacions, on programaran l'estrena dels muntatges.

7

Propostes rebudes

3

Residències realitzades

- *Les obres completes de William Shakespeare* (reduïdes) / Artista: Mala Idea a Lluïsos d'Horta
- *Pomes, peres i poemes* / Artista: La Sola Cia a La Cate de Figueres
- *Pan, la gran aventura* / Artista: Hamlet Produccions al Foment de Molins.

SERVEI ARTÍSTIC

Servei que ajuda i dona suport als ateneus en la programació d'activitats de l'àmbit artístic.

23

Consultes en assessorament en programació de l'ateneu

8

Consultes en borsa de tècnics de so i llums

ACTIVITATS

EN PARLEM A L'ATENEU!

Per revifar l'esperit històric dels ateneus com a espais de debat i coneixement, el 2024 es va impulsar aquest projecte que porta a les entitats conferències d'experts i figures reconegudes. Aquest 2025 s'han incorporat 6 conferenciants nous: **Màrius Serra, Maria Nicolau, Mireia Freixa, Marc Buxaderas, Oriol Pérez i Gemma Caballer.**

21

Ateneus participants

36

Conferències programades
(15 més que el 2024)

11

Conferenciants

PROGRAMA D'IMPULS A LA DANSA D'ARREL

Per tercer any consecutiu, la FAC va participar en el Programa d'Impuls a la Dansa d'Arrel, oferint espectacles amb descompte per enfortir els esbarts i grups de dansa tradicional.

6

Ateneus
participants

13

Espectacles
programats

10.220 €

Ajuts a la
programació

TALLERS DE CULTURA POPULAR

La FAC ofereix tallers de cultura popular als ateneus federats, impartits per associacions i particulars que es dediquen a diferents tipus de disciplines com ball de bastons, sardanes, danses tradicionals, capgrossos o catifes florals.

11

Total
tallers

9

Ateneus
participants

2.160 €

Ajuts a la
programació

- 7 Sardanes
- 2 Ball de bastons
- 1 Capgrossos
- 1 Fanalets

CLASSES MAGISTRALS EN ARTS ESCÈNIQUES

La Federació d'Ateneus ofereix formació pràctica i professional als socis dels ateneus, especialment a aquells que formen part dels grups de teatre. Un seguit d'experts i cares conegudes del món del teatre estan a disposició dels socis interessats per formar-los en matèries com la interpretació d'un text, el treball corporal i la presència escènica, així com en matèries tècniques com el disseny de vestuari.

2

Ateneus
participants

4

Classes
realitzades

EXPOSICIÓ SOBRE L'ESPOLI FRANQUISTA

Conjuntament amb el magatzí La Mira, la Federació d'Ateneus va dissenyar l'exposició "*Quan s'enduen el país: L'espoli franquista als ateneus de Catalunya*", un treball comissariat per la Doctora en Història Contemporània **Neus Moran** on s'explica la motivació ideològica darrere de l'espoli franquista i es mostra un llistat complet dels estatges confiscats.

2

Exposicions 2025

- Unió Santcugatenca
- Casino de Calaf

PREMIS ATENEUS

El 2 de desembre, la Federació d'Ateneus va celebrar la gala de lliurament de la **36a edició** dels Premis Ateneus a la **Sala La Paloma** de Barcelona. L'acte, que va reunir més de **400 persones**, va esdevenir una proposta plena d'energia i emoció, consolidant la gala com la festa anual dels ateneus i reafirmant el paper central del moviment ateneista en la vida cultural del país.

En l'edició de 2025, els Premis Ateneus van **renovar i reforçar les seves categories principals**, que continuen reconeixent la diversitat i la força del moviment ateneista.

- **Premi al millor projecte ateneista 2025**, atorgat al Casal de Llanerers per Un batec cultural per a Llanerers.
- **Premi al millor projecte d'un ateneu en una població petita**, lliurat a l'Associació Sociocultural Ateneu del Pallars Jussà per *Fira d'Entitats Trempolines*.
- **Premi al millor projecte de treball en xarxa**, concedit a l'Ateneu Santfeliuenc per Pilla't de Sant Feliu.

A més, la gala de 2025 va incorporar una novetat destacada: el **Premi Protegim**, impulsat conjuntament per l'empresa Protegim, la Fundació La Roda i la Federació d'Ateneus. Aquesta nova distinció vol **reconèixer una entitat de caire social** que, a través de la cultura popular, contribueixi activament a la cohesió social, la inclusió i la igualtat d'oportunitats. El projecte guanyador va ser *La gegantona inclusiva Nona* de l'Associació Alba de Tàrraga.

Pel que fa al **Premi Honorífic**, aquest 2025 es va atorgar a **Roser Capdevila**, il·lustradora i creadora de *Les Tres Bessones*, una figura imprescindible de la cultura catalana.

43

Projectes presentats

41

Ateneus que s'han presentat

FAC - LA RODA

Des de la seva incorporació, a mitjans del 2023, el Patronat i l'equip de La Roda treballen intensament per recuperar la viabilitat de la fundació, i crear i compartir sinergies i projectes amb la Federació d'Ateneus. Una col·laboració que ja és una realitat a través d'ofertes de programació artística d'espectacles familiars de La Roda a la xarxa d'entitats de la FAC, però també amb projectes conjunts com els citats Reconnectem-nos i Kamishibais de Conflent.

- Programes Estiu amb La Roda i Nadal amb la Roda

12

Ateneus participants

18

Actuacions

6.583 €

Ajuts a la programació

TRIBUNA ATENEA

El Premi Tribuna Atenea, dotat amb 6.000€, té com a objectiu promoure la **recerca de qualitat sobre l'univers ateneista**. La convocatòria del 2025 ha volgut posar el focus en la participació juvenil i el relleu generacional com a reptes centrals per a la continuïtat del model associatiu dels ateneus, en un context de canvis socials i culturals accelerats.

El filòsof i activista cultural **Jordi Jiménez Guirao** ha estat el guanyador d'aquesta **Premi Tribuna Atenea 2025** amb una proposta de treball d'investigació centrada en el retorn dels joves als ateneus i en la necessitat de renovar generacionalment el teixit ateneista del país.

Aquest 2025 també s'ha presentat al Castell de Verdú el **Premi Tribuna Atenea 2024** atorgat a l'antropòloga social i cultural **Marta Rallo** per l'assaig *Els ateneus com a punt clau per a la vida comunitària de la ruralitat*. En un acte organitzat per la Federació d'Ateneus amb la col·laboració de l'Associació de Micropobles de Catalunya, es va plantejar un espai de reflexió i debat sobre la importància i el paper dels ateneus en els micropobles com a motors de dinamisme comunitari i cultural.

IMPULSA'T

Des de la Federació d'Ateneus de Catalunya, amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, s'ha obert aquest 2025 una nova edició dels ajuts Impulsa't, amb importants canvis per a aquest any que afecten a tres noves modalitats:

IMPULSA'T - PROGRAMACIÓ CULTURAL

Aquest ajut és per a la programació d'activitats culturals i va dirigit a aquells ateneus federats que es comprometen a programar un mínim de 3 activitats a l'any com, per exemple, tallers, conferències, exposicions o actuacions en viu.

L'import concedit és d'entre **400 i 500€ per entitat**, en funció de la disponibilitat i els ateneus participants.

105

Ateneus beneficiats

44.625 €

Import total atorgat

IMPULSA'T - PROJECTES D'ATENEUS

La segona modalitat d'aquest any són els ajuts per a projectes impulsats per ateneus federats i hi ha **5 línies específiques**:

- Línia de suport a la Recerca i Documentació
- Línia de suport a la Comunicació Associativa
- Línia de suport Jove proposa! 'Memorial Ricard Julià'
- Línia de suport al Foment de la Cultura Popular
- Línia de suport al Foment de la Llengua Catalana

109

Candidatures rebudes

16

Ateneus beneficiats

20.537 €

Import total atorgat

INFORME ELS ATENEUS SOM ESSENCIALS!

Aquest 2025 s'ha elaborat l'informe final del projecte *Els ateneus som essencials!* que recull les conclusions de les quatre edicions celebrades entre 2021 i 2024. Durant aquest període, centenars de persones vinculades als ateneus van participar en sessions de debat territorials i trobades conjuntes per analitzar els principals reptes del moviment ateneïsta.

El document sintetitza qüestions clau com el relleu generacional i la implicació de la base associativa, la comunicació com a eina estratègica, la millora de la gestió i la sostenibilitat econòmica, i la relació dels ateneus amb l'administració pública. Aquest informe vol ser un recurs útil per continuar enfortint els ateneus com a espais de cohesió social, participació ciutadana i dinamització cultural.

BECA TERRA D'ATENEUS

La «**XII Beca de Recerca Històrica Terra d'Ateneus**» organitzada per la Federació d'Ateneus i l'Institut Ramon Muntaner (IRMU) es va concedir a l'historiador **Pau Vinyes i Roig** pel seu treball anomenat *Associacionisme catòlic versus associacionisme republicà. El Casal Catòlic de Sant Andreu de Palomar i el Centre Obrer Instructiu Andreuenc (1897-1939)*.

D'altra banda, el 18 de juliol es va presentar al Casino Menestral Figuerenc el llibre *Cultura i ideologia. La dreta de Figueres (1858-1936)*, d'Albert Testart Guri, guanyador de la «**XI Beca de Recerca Històrica Terra d'Ateneus**».

EXPOSICIONS

En el marc de la 21a edició del Recercat, que va tenir lloc a Montblanc al maig de 2025, es va presentar la nova exposició de la Federació d'Ateneus que porta com a títol **Ateneus: Arquitectures**. Es tracta d'una exposició que convida els visitants a explorar la riquesa arquitectònica dels ateneus catalans. Des dels seus edificis i reformes, fins a la seva relació amb l'entorn i l'activitat associativa. A través d'una selecció d'una trentena de casos, es mostren estructures singulars, estils diversos i testimonis en primera persona, tot combinant rigor científic i divulgació amena.

Ateneus: architectures forma part del Catàleg d'Activitats de la FAC on hi ha actualment **10 exposicions més al servei dels ateneus**.

RECERCAT

Com cada any, la Federació d'Ateneus ha participat en el **Recercat. Jornada de Cultura i Recerca Local dels Territoris de Parla Catalana**, una iniciativa de l'Institut Ramon Muntaner (IRMU) que pretén ser un punt de trobada entre els centres i instituts d'estudis locals i comarcals, i els ateneus catalans.

La 21a edició del Recercat es va celebrar a Montblanc del 8 a l'11 de maig de 2025 amb el suport del Departament de cultura de la Generalitat de Catalunya, la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, la Federació d'Ateneus de Catalunya i, com a amfitrions d'aquest any, el Centre d'Estudis de la Conca de Barberà i l'Ajuntament de Montblanc.

La FAC hi va estrenar la **nova exposició Ateneus: arquitectura** i va participar també a la Mostra de Projectes amb **el web somentitats.cat**, una iniciativa de la Federació d'Ateneus amb la col·laboració de l'IRMU i el grup ISOCAC de la Universitat Rovira i Virgili.

CICLE DE CULTURA POPULAR ALS ATENEUS

Arran de l'èxit del **Cicle de Cultura Popular a Barcelona** organitzat durant set edicions per l'Ajuntament de Barcelona amb la coordinació de la Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC), aquest 2025 el cicle es va estendre a tota Catalunya en una primera edició que va tenir lloc del 5 d'octubre al 20 de desembre, amb la participació de 12 ateneus que van acollir l'actuació de **6 bandes de música i 6 esbarts**.

Aquesta nova iniciativa, que té com a objectiu anar més enllà del cicle de Barcelona per fer arribar la cultura popular als municipis de la resta del territori, ha estat impulsada per la Federació d'Ateneus en col·laboració amb l'Agrupament d'Esbarts Dansaires i la Federació de Societats Musicals de Catalunya, i compta amb el suport de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural de la Generalitat de Catalunya.

BARCELONA

10

Ateneus participants

20

Funcions

1.749

Assistens

CATALUNYA

12

Ateneus participants

12

Funcions

901

Assistens

34.350 €

Programació Barcelona + Catalunya

06

ÀREA DE
COMUNICACIÓ
I RELAT

L'estratègia comunicativa de la Federació d'Ateneus té com a principal objectiu la definició i difusió del discurs, la identitat i la visibilitat tant de l'organització com del moviment ateneista. L'activitat en matèria de comunicació combina les accions dirigides a mantenir els ateneus informats de tot allò que els pugui interessar i la promoció del món ateneista entre el conjunt de la societat.

PRESÈNCIA A L'ENTORN DIGITAL

La FAC manté actius diversos canals digitals per difondre el moviment ateneista. A través de les seves webs, butlletins i xarxes socials, ofereix informació actualitzada sobre activitats, projectes i novetats del sector.

PÀGINES WEB

FAC: www.ateneus.cat

113

Notícies publicades

PREMIS ATENEUS: www.premis.ateneus.cat

SUBVENCIONS: www.subvencions.ateneus.cat

SIFAC: www.sifac.cat

GESTIÓ ENTITATS: www.gestioentitats.cat

XTAC: www.xtac.ateneus.cat

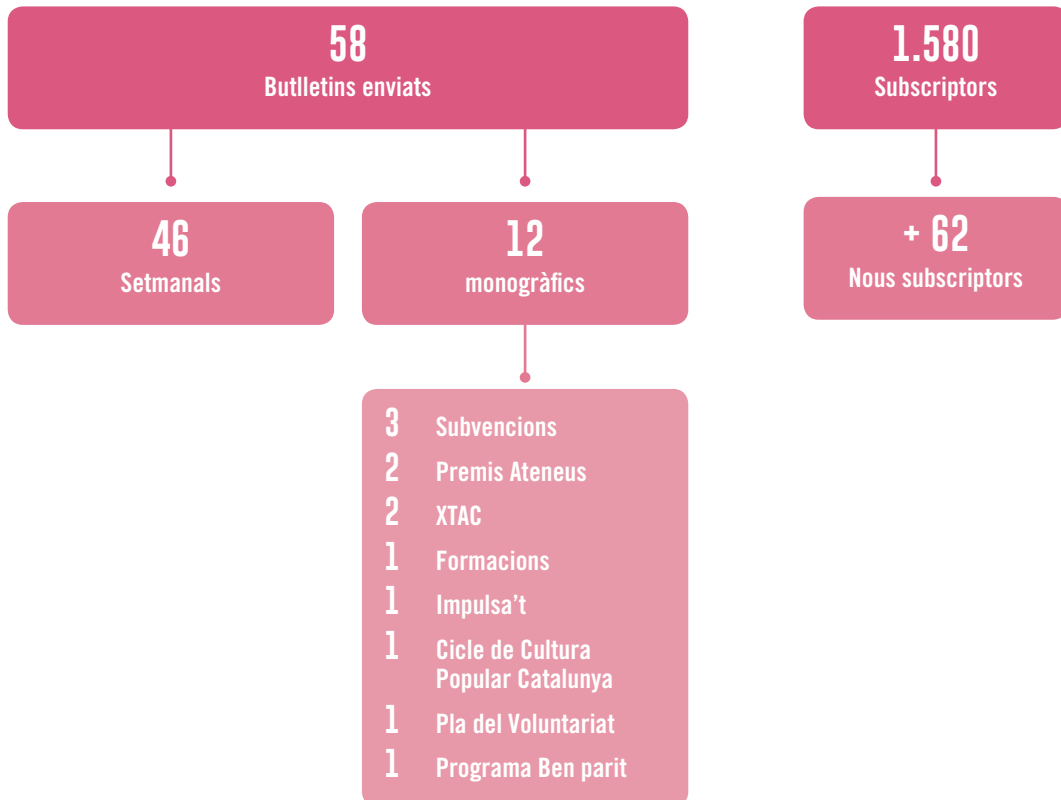
SOM ENTITATS: www.somentitats.cat

BUTLLETINS

A més del butlletí setmanal InfoFAC i altres publicacions monogràfiques, aquest 2025 s'han posat en marxa dos nous butlletins: el de promoció de la revista **ATENEUS** (bimensual) i el canal de comunicació interna **InfoEquip** (mensual).

INFOFAC:

INFOEQUIP (NOU):

Federació d'Ateneus de Catalunya

LA RODA FUNDACIÓ D'ACCIONS CULTURALS I DEL LLEURE

InfoEquip 07
Divendres, 31 d'octubre de 2025

ABANS DE RES...

Torna l'**InfoEquip**, el butlletí que rebreu tots els **tècnics de la FAC i La Roda** per tenir coneixement del que passa mensualment, per fer difusió dels temes més importants i per comunicar les novetats de la Federació i La Roda.

D'altra banda, hem rebut la **Medalla d'Honor** en categoria d'or del **Parlament de Catalunya**... Així que, **MOLTES FELICITATS PER LA PART QUE US TOCA!**

NOU BUTLLETÍ DIGITAL DE LA REVISTA ATENEUS

La revista *ATENEUS* compta amb un nou canal de difusió de la cultura de proximitat: un butlletí bimensual que promociona els continguts més recents de la revista amb el doble objectiu de donar a conèixer la publicació quadrimestral de la FAC i ampliar l'abast dels reportatges, entrevistes i articles d'opinió més interessants.

2
Butlletins enviats

XARXES SOCIALS

PLA DE XARXES SOCIALS

S'ha portat a terme un auditoria sobre el relat i l'estratègia digital de la FAC amb una proposta d'actuació que serveix de base per a l'elaboració d'un posterior Pla de Xarxes Socials.

860
Seguidors
@federacioateneus

761
Seguidors
@vespradesmusica

1040
Seguidors
@AteneusCatalunya

2.768
Seguidors
@AteneusCat

CARTELLERA DIGITAL

18
Ateneus amb el servei de cartellera digital

PUBLICACIONS

REVISTA ATENEUS

Publicació especialitzada en el món ateneista i l'associacionisme cultural català, que conté reportatges, entrevistes i articles en profunditat sobre l'activitat sociocultural que vincula els ateneus. La revista inclou també continguts d'interès general relacionats amb temàtiques properes als ateneus, com la cultura, la llengua, l'associacionisme, la cohesió i la integració social, la solidaritat, l'esport amb valors o el treball en xarxa.

3
Edicions

- núm. 35 – març
- núm. 36 – juny
- núm. 37 – novembre

CAMPANYA DE SUBSCRIPCIONS A LA REVISTA

S'han posat en marxa accions per contribuir a augmentar el nombre de lectors i subscriptors de la revista adreçades principalment a oferir descomptes especials als ateneus i persones que han aparegut en els darrers números.

CAMPANYA DE PUNTS DE VENDA

Aquest 2025 s'ha iniciat un projecte pilot per establir una xarxa de punts de venda físics de la revista en 10 ateneus del territori que es posarà en marxa el 2026.

Jordi Fosas
Entrevista al director de la Fira de Mediterrània en el Centre Catòlic d'Olot

VIVIM UN BON MOMENT CREATIU DE LES ARTS D'ARREL

Tot i ella Verret
Fotografia: Jona

La Fira Mediterrània de Manresa ha celebrat enguany la seva 45a edició, consolidant-se com a model de fira, però també com a espai per a la creativitat en el cas d'art. Jordi Fosas, director de la fira, ha parlat de la seva dimensió artística al capdavant del mercat entorn dels arts d'arrel, per fer balanç de les diferents línies de treball organitzades, del moment actual de la fira i dels reptes de futur.

«Fins ara es tractava de generar petits referents i ara ja hem d'anar a buscar capes més joves i tornar a creure cures noves.»

LORCA I CATALUNYA: UNA HISTÒRIA D'AMOR AMB MOLTES CITES ATENEISTES

Ramon Oliver
Fotografia: Lluís

De la primera visita de l'obra completada en guany el català i de la carrera d'afectat i profundament catalana d'una línia d'actuació que recorre les ciutats de tot Espanya fins a la catalana de Catalunya, la història d'amor amb moltes cites ateneïstes, del qual el català va ser el primer i el més important. La història d'amor amb moltes cites ateneïstes, del qual el català va ser el primer i el més important. La història d'amor amb moltes cites ateneïstes, del qual el català va ser el primer i el més important.

Interessos comuns

Taifa rodona al CCR de Pineda de Mar sobre la formació artística en els ateneus

«EDUCAR ARTÍSTICAMENT VOL DIR EDUCAR PERSONES AMB SENTIT CRÍTIC»

Tot i Martí Figueiras
Fotografia: Daniel Garcia Crespo

«Els ateneus són espais vitalment pedagògics, i el treball en xarxa és una de les seves grans fortaleses. És important que els ateneus siguin espais de trobada i de treball en comú, i que puguin compartir recursos i experiències.»

Interessos comuns

«Els ateneus són espais vitalment pedagògics, i el treball en xarxa és una de les seves grans fortaleses. És important que els ateneus siguin espais de trobada i de treball en comú, i que puguin compartir recursos i experiències.»

LA INFORMACIÓ ÉS CLAU

De forma periòdica, la FAC publica informes i resums sobre diferents temes d'actualitat que poden ser d'interès per les entitats.

3

Publicacions

- Com afecta l'augment de l'IPC als ateneus?
- Bonificacions a la Seguretat Social per a entitats esportives sense ànim de lucre.
- Impost sobre béns immobles (IBI) i ateneus. Obtenir exempcions o bonificacions.

ALTRES PUBLICACIONS

- **Som ateneus, som essencials**
- **Federa't**
- **Memòries**
 - Memòria anual FAC 2024
 - Memòria anual XTAC 2024
 - Memòria del Cicle de Cultura Popular 2024

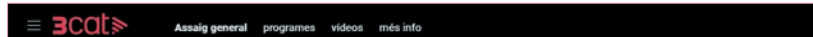
RELACIÓ AMB ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Els impactes de premsa relacionats amb la FAC i el moviment ateneista han seguit incrementant-se l'any 2025, aconseguint un ressò mediàtic significatiu en qüestions com la XTAC, la campanya Cap butaca Buida i el cicle Vesprades.

RELACIONS INSTITUCIONALS EN MATÈRIA DE COMUNICACIÓ

El seguiment dels convenis signats amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (**CCMA-3Cat**) i la Xarxa Audiovisual Local (**XAL – La Xarxa**) permet millorar la repercussió de projectes i activitats tant de la FAC com dels ateneus en mitjans de comunicació locals com TV3, Catalunya Ràdio, Catalunya Informació, Catalunya Música, iCat i La Xarxa. Aquest 2025 també s'han portat a terme accions per sumar sinèrgies amb altres mitjans de comunicació com **La Vanguardia**, i les revistes sectorials **Entreacte** i **Fires Catalanes**.

Assaig general
Albertí: "Amb la República, les cupletistes es van sumar a la renovació..."

26/02/2025 | Xavier Albertí, director del musical "Sicalíptiques", i Ictriu Mont Plans, una de les artistes que el protagonitzen, ens han presentat aquest espectacle que dirigeix Xavier Albertí i que està coproduït per la companyia Le Croupier i la Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC), "Sicalíptiques", que s'estrenarà el pròxim 1 de març al teatre El...

DANSA FESTIVA

2025: dia 1

la del Festival FRANQUESA - Festiv

el de l'aveïllar, un dels més sensibles en aquest aspecte. Les variacions en la conductivitat de l'aigua depenen de la quantitat d'ions presents, cosa que ve determinada pel nivell de concentració de sals dissoltes que té. Unes sals, aquestes, que provenen majoritàriament de restes d'activitats lúxues que hagin pogut quedar un cop s'ha tractat l'aigua a les estacions depuradores d'aigües residuals. Per a l'organització, l'establiment d'aquests paràmetres. de Pagones també s'han de tenir en compte durant la pressa una mil·la xarxa actual de depuradores del Camp de Tarragona per tal de garantir els seus municipis tenir accés a aigües per a beure i regar. D'aquesta manera, s'afegirà el sinuós i futur del regadiu al Camp de Tarragona s'ha de tenir en compte.

El Valenc 21 28 de març del 2025

ACTUALITAT

CULTURA. L'espectacle de la companyia La Tremenda es podrà veure a les 18.30 h

El musical d'èxit 'Lo cant de les ànimes mudes', diumenge al Casal de Vila-rodona

L'obra, a partir de textos i poemes de Victor Català, està dirigida per Victor Alvaro

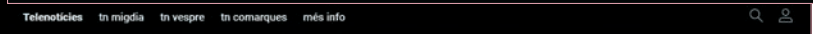

Los coreografes prenen un paper primordial en el transcurs de la història de l'obra.

L'espectacle ha rebut el Premi Teatremusical.cat a la millor direcció escènica.

El Casal de Vila-rodona presenta aquest diumenge, 30 de març, 'Lo cant de les ànimes mudes', l'èxit musical a partir de textos i poemes de Victor Català de la companyia La Tremenda. L'espectacle, dirigit per Victor Alvaro, amb música original d'Ismael Durães i dramaturgia de Jordi Vilà, ha rebut el Premi Teatre Musical.cat a la millor direcció escènica. 'Lo cant de les ànimes mudes' explica com en el si de dues famílies rurals catalanes que acumulen anys de disputes i baralles per les terres, germina la llavor d'un nou amor entre l'hereu i la puïlla de cada casa que podrà capgirar aquesta situació. Segons la companyia, "l'obra representa un cant a la vida, tan necessari peis temps abruptes que ens acompanyen". L'espectacle compta amb un fort pes musical afegit a l'interès de la música en directe, en aquest cas interpretada pel mateix compositor. Utilitzant les melodies creades al piano, el jo de veus i l'espai sonor pensat en directe, s'aprecia el pas del temps i com aquest passa a ser un intèrpret més. D'altra banda, les coreografies d'Esther Saboté, en certs moments de l'espectacle, preuen un paper primordial en el transcurs de la història. La Tremenda vol promoure amb aquest espectacle la reconciliació amb la natura i el seu lligam amb la tradició rural catalana. La companyia aposta per potenciar la contractació nacional i la màxima utilització de productes i recursos de proximitat (teixits, mà d'obra, elements escenogràfics...). L'obra vol reivindicar la figura de la dona com a escriptora dins de la literatura catalana i la recuperació de lèxic en desús dins de la nostra pròpia llengua. Aquest espectacle forma part de la programació de la Xarxa de Teatres d'Ateneus de Catalunya (XTAC), la xarxa de teatres més gran de Catalunya, amb un total de 39 espais escènics corresponents a 36 ateneus d'arreu del país.

PREMI ATENEUS 2025 ROSER CAPDEVILA, PREMI HONORÍFIC

18 DE MARÇ DEL 2025 El món a RAC1 - Entrevista

Mont Plans, protagonista del musical 'Sicalíptiques'

L'episodi tracta sobre la companyia de teatre gironina "La Croupier" i el seu espectacle, "El Paral·lel", centrat en les vedets del coplet català. Es destaca la figura de la Merche Mar i l'apreciació per la recuperació i modernització d'aquest gènere. L'entrevista subratlla el valor cultural del coplet i l'impacte social de les dones de l'època, presentant-les com a precursoras del feminisme. Es menciona la gira de l'obra per diversos Ateneus a Catalunya i el compromís de la companyia amb la difusió del coplet a través de diferents formats, incloent la banda sonora. Finalment, l'episodi aborda la temàtica de la memòria, la interpretació i el treball de l'actor en la presentació d'obres de teatre, amb la perspectiva personal de

El Parlament concedeix la Medalla d'Honor a la experta en IA Karina Gibert i a la Federació d'Ateneus de Catalunya

A l'últim plenary, la Institució distingirà a Josep Gasad i Enric Morat per la seva contribució a la infància, la cohesió social i la lluita contra la pobresa. Les 3 d'ateneus del Parlament per a la nova cursa política de la regulació de les dades i la reforma del sector.

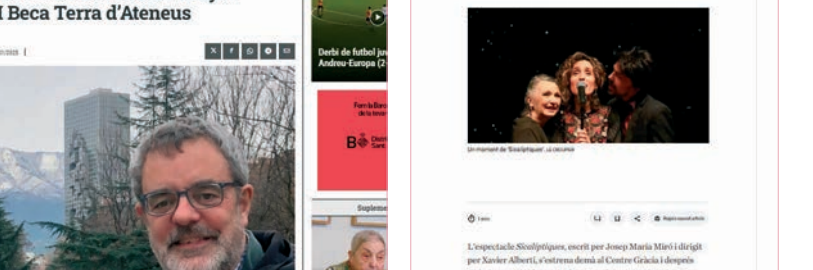

El Parlament concedeix este any a la màxima distinció, la Medalla d'Honor en categoria de ciències, a la Federació d'Ateneus de Catalunya i a la experta en intel·ligència artificial Karina Gibert. El president de la Cambra, Josep Rull, ho ha anunciat este matí des de la Sala d'Audències, acompanyat per los membres de la Mesa i el acto de entrega tindrà lloc el pròxim 28 de octubre en el Palau del Parlament.

CAMPUS FUTBOL SETMANA SANTA

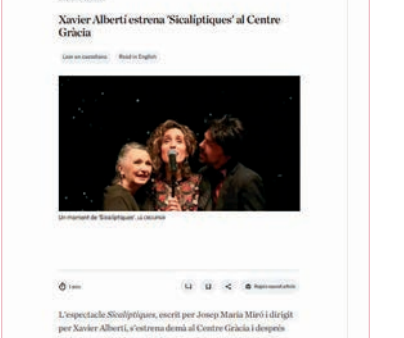
L'historiador de Sant Andreu Pau Vinyes guanya la XII Beca Terra d'Ateneus

Popular als Ateneus

Xavier Albertí estrena 'Sicalíptiques' al Centre Gràcia

PUBLICITAT

A més de la inserció habitual d'anuncis d'actes i activitats de la FAC en el diari **El Punt Avui**, aquest 2025 també s'han portat a terme campanyes de reforç en premsa local i comarcal de projectes com les gires dels espectacles de la XTAC *El Tartuf* i *Lo Cant de les Ànimes Mudes*, amb publicitat en mitjans com **Diari de Tarragona**, **Regió 7**, **El 9 Nou**, **El 3 de Vuit**, **La Veu de l'Anoia**, **El Vallenc**, **La Clau**, **L'Enllaç**, **La Premsa del Baix**, **Mataró Ràdio** i **Ràdio Molins de Rei**.

Mollet multa prop de 400 patinets elèctrics des de gener

La Policia Municipal ha reforçat els controls en els punts de més afluència

Al voltant dels patinets elèctrics, els usuaris de la ciutat de Mollet del Prat han patit molts problemes. Els patinets elèctrics són molt comuns a la ciutat, però la policia municipal ha reforçat els controls en els punts de més afluència. Els patinets elèctrics són molt comuns a la ciutat, però la policia municipal ha reforçat els controls en els punts de més afluència.

Forcen la porta de La Metxera de Cardedeu i roben la caixa

Al matí, alguns membres de la policia municipal de Cardedeu van descobrir que la caixa de la Metxera de Cardedeu havia estat forçada i robada.

Al matí, alguns membres de la policia municipal de Cardedeu van descobrir que la caixa de la Metxera de Cardedeu havia estat forçada i robada. Els propietaris de la Metxera de Cardedeu van descobrir que la caixa de la Metxera de Cardedeu havia estat forçada i robada.

Bombes del cos basc fan una formació a la subestació d'Ensa de Martorelles

Un grup de bombers del cos basc van participar en una formació a la subestació d'Ensa de Martorelles.

Un grup de bombers del cos basc van participar en una formació a la subestació d'Ensa de Martorelles. Els bombers del cos basc van participar en una formació a la subestació d'Ensa de Martorelles.

160 Aniversari de la Creació de Catalunya

Comemoració del 160è aniversari de la creació de Catalunya.

Comemoració del 160è aniversari de la creació de Catalunya. Els catalans celebren el 160è aniversari de la creació de Catalunya.

LA CRÒNICA 25 anys del Cinema Truffaut

Reivindicant la bogeria de la bogeria

El Teatre Municipal de Girona s'omple per 25 anys d'un cinema monumental i reivindicant la bogeria de la bogeria.

El Teatre Municipal de Girona s'omple per 25 anys d'un cinema monumental i reivindicant la bogeria de la bogeria. Els teatre municipal de Girona s'omple per 25 anys d'un cinema monumental i reivindicant la bogeria de la bogeria.

Vine a la gala de lliurament dels Premis Ateneus 2025

Un esdeveniment molt especial que tindrà lloc dimarts 2 de desembre, a la sala La Paloma.

Programa: 17:30h Obertura de portes i acreditacions. 19:00h Inici de l'acte de lliurament dels Premis Ateneus 2025. 20:30h Cloenda, refrigeri i ball.

Un esdeveniment molt especial que tindrà lloc dimarts 2 de desembre, a la sala La Paloma. Els Premis Ateneus 2025 són un esdeveniment molt especial que tindrà lloc dimarts 2 de desembre, a la sala La Paloma.

LA CRÒNICA De la fe al profeta a la posició del mi

La Crònica de la fe al profeta a la posició del mi. Els articles de la Crònica de la fe al profeta a la posició del mi.

La Crònica de la fe al profeta a la posició del mi. Els articles de la Crònica de la fe al profeta a la posició del mi. Els articles de la Crònica de la fe al profeta a la posició del mi.

El Tartuf de Molière

Dimarts 11 de Maig - 18:30 h

Dimarts 11 de Maig - 18:30 h. Els Tartuf de Molière és un drama satíric de Molière.

ellobregat

Publicació mensual del Baix Segura.

Publicació mensual del Baix Segura. Els ellobregat és una publicació mensual del Baix Segura.

ARREU

Dimarts 26 de febrer de 2025

Dimarts 26 de febrer de 2025. ARREU és una publicació mensual del Baix Segura.

La Generalitat reclama al prestador que substitueixi els aparells que estan mantenint i assegura que l'atenció a Catalunya està plenament garantida

La Generalitat reclama al prestador que substitueixi els aparells que estan mantenint i assegura que l'atenció a Catalunya està plenament garantida.

La Generalitat reclama al prestador que substitueixi els aparells que estan mantenint i assegura que l'atenció a Catalunya està plenament garantida. Els aparells que estan mantenint i assegura que l'atenció a Catalunya està plenament garantida.

LA CRÒNICA De la fe al profeta a la posició del mi

La Crònica de la fe al profeta a la posició del mi. Els articles de la Crònica de la fe al profeta a la posició del mi.

La Crònica de la fe al profeta a la posició del mi. Els articles de la Crònica de la fe al profeta a la posició del mi. Els articles de la Crònica de la fe al profeta a la posició del mi.

El Tartuf de Molière

Dimarts 27 d'Abril - 18:00 h

Dimarts 27 d'Abril - 18:00 h. Els Tartuf de Molière és un drama satíric de Molière.

ARREU

Dimarts 26 de febrer de 2025

Dimarts 26 de febrer de 2025. ARREU és una publicació mensual del Baix Segura.

PREMIS ATENEUS

Lliurats el 2 de desembre de 2025 a la Sala La Paloma de Barcelona

Enhorabona als guardonats!

MILLOR PROJECTE ATENEISTA "Un Batuc Cultural per a Llaveneres" Casal de Llaveneres

MILLOR PROJECTE EN UNA POBLACIÓ PETITA "Fira d'Entitats Tremolines" Ateneu del Pallars Jussà

MILLOR PROJECTE DE TREBALL EN XARXA "Pila't de Sant Felu" Ateneu Santfeliuenc

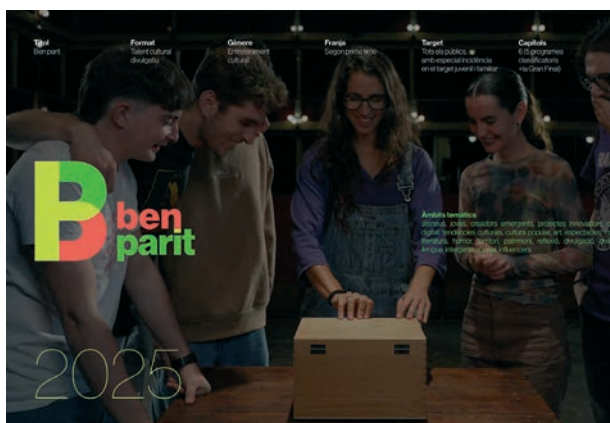
PREMI PROTEGIM Geganona Nona, Associació Àlba de Tarrega

PREMI HONORÍFIC Roser Capdevila i Valls, il·lustrador.

Lliurats el 2 de desembre de 2025 a la Sala La Paloma de Barcelona. Els Premis Ateneus 2025 són un esdeveniment molt especial que tindrà lloc dimarts 2 de desembre, a la sala La Paloma.

PROGRAMA BEN PARIT DE 3CAT

Amb el suport de la Federació d'Ateneus, la productora PuntTV ha posat en marxa per a **3Cat** el projecte **Ben Parit**, un programa *talent show* sobre el món ateneista que recorre el territori per descobrir el millor projecte emergent. Gravat en **12 ateneus** entre maig i juliol, *Ben Parit* té com a objectiu donar a conèixer des de dins la tasca cultural, social i integradora dels ateneus a partir d'un programa televisiu d'entreteniment i amb una bona dosi d'humor, amb joves artistes de diverses disciplines com a protagonistes.

RELAT I OPINIÓ

La Federació d'Ateneus reforça el relat social i cultural del moviment ateneista a través d'articles d'opinió, col·laboracions regulars amb mitjans de comunicació –com **Social.cat** o **Xarxanet.org**– i intervencions públiques en diversos actes i esdeveniments, com són les dues **comissions del Parlament de Catalunya** en les que el president de la FAC ha participat el 2025.

07

ÀREA

D'ORGANITZACIÓ
I RECURSOS

 Federació d'Ateneus
de Catalunya

ESPAIS DE PARTICIPACIÓ

La Federació d'Ateneus disposa d'espais de participació perquè els socis dels ateneus federats que ho vulguin es puguin involucrar activament en la gestió de l'entitat. La Junta Directiva n'és l'òrgan rector i compta amb el suport de l'equip tècnic, que executa les decisions adoptades.

JUNTA DIRECTIVA

PRESIDENT
Pep Morella Murcia
Societat Coral Obrera La Glòria
Sentmenatenc, de Sentmenat

VICEPRESIDENTA
Emma Escolano i Juanola
Societat Cultural Sant Jaume,
de Premià de Dalt

**VICEPRESIDENTA
ECONÒMICA**
Carme Artigas Ojeda
Casino Prado Suburense, de Sitges

TRESORER
Carlos Pablos Salinas
El Centre de Gràcia,
de Barcelona

SECRETÀRIA
Pilar Firmas Muray
Casino del Centre,
de l'Hospitalet de Llobregat

VOCAL
Marcel Esteve Robert
Casal Societat la Principal,
de Vilafranca del Penedès

VOCAL
Esteve Torrent Fontbona
Centre Moral d'Arenys de Munt

VOCAL
Aina Viles Sans
Ateneu Popular Garriguenc,
de les Borges Blanques

VOCAL
Mònica Torrent Blanco
La Unió Escaulenc,
de les Escaules

VOCAL
Àlvar Roda Fàbregas
Ateneu Santcugatenc,
de Sant Cugat del Vallès

- Societat l'Amistat de Cadaqués
- Casino de Granollers
- Ateneu de Guissona
- Centre Comarcal Lleidatà (Barcelona)

GRUP MOTOR I COMISSIONS DE TREBALL

Aquest 2025 el Grup Motor només es va reunir una vegada i s'ha decidit suprimir-lo i, en el seu lloc, crear comissions de treball en matèries específiques.

GRUP MOTOR -18 DE MARÇ DE 2025

15
Participants

COMISSIÓ D'ESPORTS

- Marcel Esteve (Casal Societat La Principal i Junta Fac)
- Rafael Giménez (Lluïsos de Gràcia)
- Francesc Cayuela (Grup Excursionista i Esportiu Gironí).

CONSELL ESTRATÈGIC

Grup de treball que defineix l'estratègia i la tàctica que ha de permetre a la FAC assolir, a llarg termini, uns objectius generals coherents amb els principis de l'entitat i el Pla Estratègic 2023-2027.

3
Reunions

Participants:

- Pep Morella
- Carme Artigas
- Esteve Torrent
- Carlos Pablos
- Jordi Casassas
- Sílvia Espinach/
Victor Porres
- Raul Molina
- Marc Martín
- Alfons Tiñena

ASSEMBLEA GENERAL DE SOCIS

L'Assemblea General és l'òrgan sobirà de la FAC. Una vegada a l'any, totes els ateneus adherits es reuneixen per fiscalitzar l'activitat de la Federació, tant en l'àmbit econòmic com de projecte.

- 22 de març del 2025 – Casino Unió de Vidreres

93
Persones

52
Entitats

TAULA DE LIDERATGE

La Taula de lideratge és un projecte formatiu iniciat el 2024 dissenyat per capacitar responsables de juntes directives en lideratge i gestió d'associacions. L'objectiu és potenciar el relleu generacional, garantir la continuïtat de les entitats i millorar competències.

3a TROBADA: CASINO LA UNIÓ DE VIDRERES - 22 DE MARÇ

49

Ateneus

92

Assistents

4a TROBADA: LA CONCÒRDIA DE CABRILS - 20 DE SETEMBRE

17

Ateneus

25

Assistents

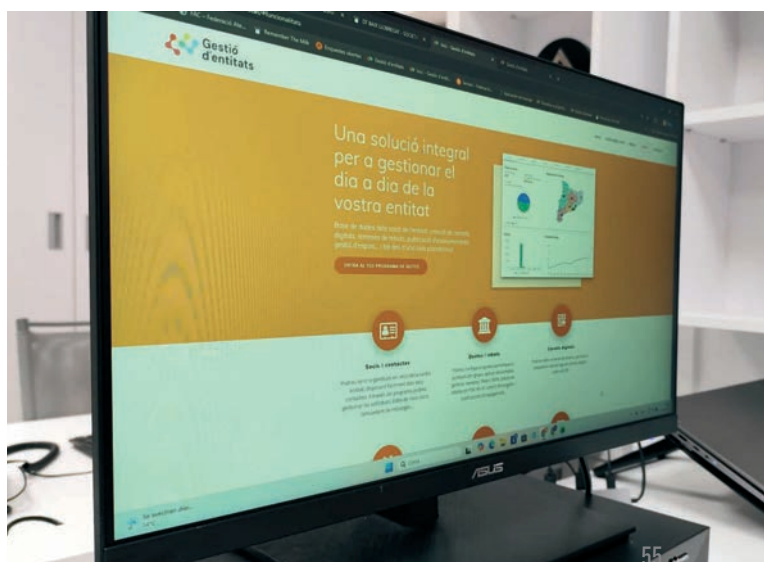
ESTUDIS I CONSULTORIES

Durant l'any 2025, s'han portat a terme diversos estudis i consultories per aprofundir en qüestions que es consideren importants per als interessos dels ateneus:

- Consultoria sobre un nou model organitzatiu de la Federació d'Ateneus.
- Consultoria sobre la creació d'una Xarxa d'Arts als Ateneus (XARTA).
- Consultoria sobre la programació professional als ateneus que formen part de la XTAC.
- Estudi de l'ús i la presència del català als ateneus amb Plataforma per la Llengua.

RECURSOS INFORMÀTICS

Aquest 2025 el **programa de Gestió d'Entitats** ha continuat evolucionant per adaptar-se millor a les necessitats reals dels ateneus. Per aquest motiu, es duu a terme un desenvolupament continu, que és possible gràcies a totes les entitats que formen part de la federació. Concretament, s'han desenvolupat quatre noves funcionalitats per gestionar els immobles, els convenis, les assegurances i les alertes del mateix sistema.

RELACIONS INSTITUCIONALS

GOVERNANÇA

La Federació d'Ateneus compta amb molts aliats per portar a terme la seva tasca amb la complicitat d'altres entitats i institucions. Aquest treball en xarxa té una especial significació en dues entitats amb les quals la relació de la FAC va més enllà, ja que participa en la seva governança i estableix projectes conjunts d'envergadura: la **Fundació La Roda** i l'**Institut Ramon Muntaner (IRMU)**.

FUNDACIÓ LA RODA

Des de 2023, la Federació d'Ateneus nomena el patronat d'aquesta entitat històrica que treballa per millorar el lleure infantil i juvenil, esdevenir una eina de dinamització cultural i de lluita contra l'exclusió social, i estendre el lleure en català.

- **Conviure amb l'art**

Projecte comunitari que utilitza l'art com a eina de transformació social. L'objectiu és crear una jornada artística de caràcter reivindicatiu a l'espai públic, organitzada a partir del desenvolupament d'un procés participatiu d'entitats i persones del territori.

- **Tamborinades**

Festa popular dedicada als infants i les seves famílies. És un projecte emblemàtic de La Roda fruit del treball en xarxa amb entitats dedicades a la infància i joventut que, des de la incorporació de la FAC al Patronat, s'ha estès també fora de Barcelona. L'objectiu és treballar conjuntament per millorar la cohesió social dels barris i territoris a través de la cultura i el lleure.

- **Fem festa, fem barri**

La Roda dona suport a les entitats vinculades i col·laboradores en la realització de festes en dates destacades del calendari cultural i popular català, treballant per tal que aquestes siguin un espai de trobada i participació, fent que el barri sigui de tothom.

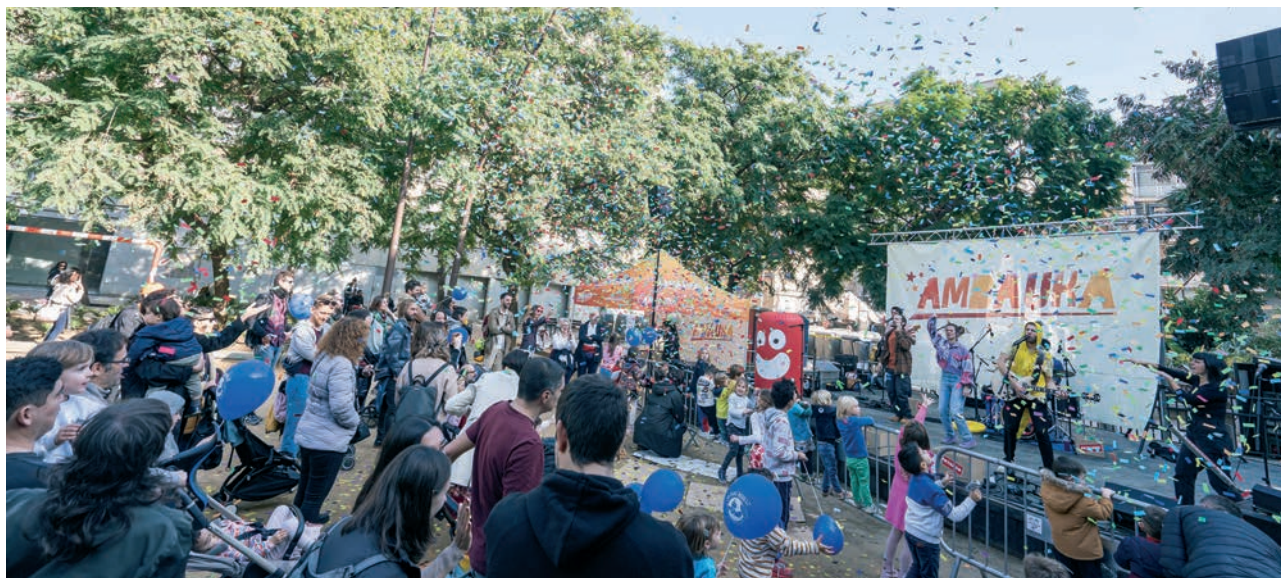
- **Planeta dels contes**

Plataforma multimèdia pensada per oferir a infants, famílies i educadors una manera fàcil i accessible de gaudir d'un ampli ventall de vídeos de contes, cançons i petites peces de teatre en llengua catalana, i subtitulats i interpretats en llengua de signes catalana.

- **Projectes conjunts LA RODA - FAC**

La bona entesa entre la Fundació La Roda i la Federació d'Ateneus es plasma també en el treball conjunt de projectes, com són:

- **Reconnectem-nos**
- **Kamishibais, ponts de paper, paraules i tradicions**
- **Estiu i Nadal amb La Roda**

INSTITUT RAMON MUNTANER (IRMU)

Des de l'any 2021, la Federació d'Ateneus forma part del Patronat de l'Institut Ramon Muntaner (IRMU), una entitat que difon i dona suport a projectes d'investigació i promoció cultural, i a la divulgació cultural dins els àmbits local i comarcal.

- **Beca Terra d'Ateneus**

Beca de recerca històrica per a estudis sobre la repercussió social de l'ateneisme en un territori.

- **Sumar per multiplicar**

Projecte que inclou un conjunt d'accions que fan confluïr els centres d'estudis de parla catalana i els ateneus, com les trobades comarcals Encontres.

- **Carnet Rcat**

Carnet amb descomptes adreçat a persones associades a centres d'estudis i ateneus federats.

- **Recercat**

Les Jornades anuals de Cultura i Recerca Local dels Territoris de Parla Catalana RECERCAT esdevenen un espai orientat a reforçar l'acció de centres d'estudis i ateneus, i generar noves sinèrgies entre les entitats, els participants en les jornades i el públic. L'edició de 2025 es va celebrar a Montblanc del 8 a l'11 de maig.

- **Somentitats.cat**

Portal digital impulsat per la Federació d'Ateneus, amb el suport de l'Institut Ramon Muntaner i la Universitat Rovira i Virgili, que neix amb la voluntat de posar en valor el ric patrimoni associatiu del país. El projecte té com a eix central la recerca sobre ateneus i altres entitats culturals i socials que han tingut o tenen presència arreu de Catalunya, tot ressaltant la seva trajectòria i la importància que han tingut —i encara tenen— en la vida col·lectiva.

- **Mapa d'activitats de Sant Jordi**

Recurs per donar visibilitat a les accions proposades per les entitats en aquesta data.

REUNIONS I ACTES INSTITUCIONALS I PROTOCOLARIS

Al llarg del 2025, la Federació d'Ateneus ha mantingut una intensa activitat institucional, incloent diverses trobades amb els representants del Parlament, conselleries, direccions generals, diputacions i ajuntaments per impulsar polítiques de suport al teixit associatiu i cultural. També cal destacar la relació que la FAC manté amb ateneus de fora de Catalunya, com s'ha evidenciat aquest 2025 en la visita del programa Turisme Ateneïsta al País Basc o la participació en la XV Trobada d'Ateneus d'Andalusia.

ALTRES ENTITATS EN LES QUE PARTICIPA LA FAC

- Actua Cultura
- APPEC
- Cens d'entitats de foment de la Llengua Catalana
- Cercle de Cultura
- Comissió CCMA
- Consell d'Associacions de Barcelona
- Consell de l'Associacionisme Cultural
- Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya
- Entitats amb Cor
- European Network of Cultural Centres (ENCC)
- Federació Internacional d'Entitats Catalanes (FIEC)
- Pacte Nacional per la Immigració
- Programa d'Impuls de la Dansa d'Arrel
- Projecte Barris en Futur

SUPORT A CAMPANYES

Aquest 2025, la Federació d'Ateneus ha donat suport a campanyes i iniciatives de caire sociocultural que han posat en marxa d'altres entitats.

- Dia de l'Associacionisme Cultural (DASC)
- Cap butaca buida
- Magic Line
- Campanya de mobilització global ACTxPA-LESTINE
- Manifest per convertir la Prefectura de Via Laietana en un espai de memòria
- Compromís per a la defensa i foment del català del Pacte Nacional per la Llengua
- Moviment de país 'Català per a Tothom' d'Òmnium Cultural

RECURSOS HUMANS

L'any 2025, la Federació d'Ateneus ha comptat amb **27 persones** que, en diferents moments de l'any, han format part de l'equip tècnic, incloent-hi llocs fixes, treballadors en pràctiques, llocs de treball derivats del SOC-Garantia juvenil i proveïdors externs.

L'estructura durant aquesta etapa estava formada per:

- Gerència
- Àrea de Projectes
- Àrea de Serveis
- Àrea de Comunicació
- Àrea de Secretaria i atenció als socis
- Àrea de Territori

PLATAFORMA DE DONATIUS A ENTITATS

Entre les xifres destacades del 2025, cal esmentar l'impacte del **Servei de Donatius de la FAC**, una iniciativa recent que ha cridat l'atenció per la seva acollida: **15 campanyes** al llarg d'aquest any han aconseguit recaptar **57.261 euros** destinats a projectes d'ateneus i a la xarxa associativa.

Aquest servei permet als ateneus realitzar campanyes de recaptació de fons per als seus projectes, tot obtenint beneficis fiscals per a les persones físiques o jurídiques que realitzen els donatius.

PROJECTE PEL RETORN I LA MEMÒRIA: ESPOLI FRANQUISTA ALS ATENEUS

Una iniciativa que vol ajudar a reparar, recordar i difondre l'espoli al qual la dictadura franquista va sotmetre a molts ateneus.

- **Presentació llibre de Neus Moran**

L'espoli general: la requisita franquista del patrimoni del moviment associatiu i obrer dels territoris de parla catalana (1939-1978).

5

Ateneus

35

Persones

- **Exposició "Quan s'enduen el país: L'espoli franquista als ateneus de Catalunya"**

2

Ateneus

- **Xerrada:**

1

Ateneus

- **Tòtem (Ateneu Pallars)**

1

Totem

- **Expedients presentats a Secretaria del Estado**

3

Expedients

- **Assessoraments de recerca a ateneus**

2

Assessoraments

08

ATENEUS
FEDERATS

ALT CAMP**ALT EMPORDÀ**

- Casal de Vila-Rodona
- Associació la Pedra d'Amarra
- Casino Menestral Figuerenc
- La Unió Escaulenca
- Patronat de la Catequística
- Societat l'Amistat
- Societat la Fraternitat
- Societat Recreativa i Cultural la Concòrdia

ALT Penedès

- Associació Casal Torrellenc
- Associació Social i Cultural Antiga Cooperativa de Bellver
- Ateneu Agrícola
- Ateneu Agrícola-Lavern
- Ateneu Ordalenc
- Casal Societat la Principal
- Casino Unió Comercial
- Centre Agrícola de Sant Pau d'Ordal
- Centre Agrícola i Social
- Centre Cultural i Recreatiu Ca l'Avi
- Centre Cultural i Recreatiu de la Bleda
- Centre Cultural Recreatiu Can Cartró
- Societat Coral i d'Esbarjo la Margaridoia
- Societat Cultural Hortonenca
- Societat Cultural i Recreativa el Centre
- Societat Cultural la Munienca
- Societat la Torre de les Gunyoles
- Unió Casal Gelidenc

ALTA RIBAGORÇA

- Amics de Vilaller Associació Cultural i Gastronòmica

ANOIA

- Associació Cultural i Recreativa Unió Calafina
- Associació de Veïns de Sant Jaume Sesoliveres
- Ateneu Cultural i Recreatiu
- Ateneu Igualadí de la Classe Obrera
- Casal Català
- La Lliga Comercial Industrial i Agrícola
- Societat Recreativa i Cultural l'Alzinar
- Societat Recreativa Unió Begudenca

BAGES

- Associació Cultural i Recreativa
- Fundació Privada Cultura i Teatre (Sala els Carlins)
- Societat Coral Cultural i Recreativa la Verbena
- Societat Coral L'Estrella

BAIX CAMP

- Ateneu Agrícola d'Almóster
- Ateneu Cultural Josep Taverna
- Centre d'Amics de Reus
- Centre de Lectura de Reus
- Germandat de Sant Isidre i Santa Llúcia
- Orfeó Reusenc
- Societat Recreativa de Riudecanyes
- Societat Unió L'argentera

BAIX EMPORDÀ

- Associació Nou Casino la Constància
- Centre Fraternal
- Associació Cultural de Pals
- Centre l'Avenir Fanalenc

BAIX LLOBREGAT

- Associació Cultural L'empelt
- Associació El Casal Cultural d'Olesa
- Associació Esplugu Viva
- Ateneu de Sant Just Desvern
- Ateneu Familiar
- Ateneu Familiar - Sant Boi de Llobregat
- Ateneu Santfeliuenc
- Ateneu Torrellenc
- Ateneu Unió
- Centre Catòlic (S. Vicenç Horts)
- Foment Cultural i Artístic de Molins de Rei
- Foment Cultural i Artístic de Sant Joan Despí
- Fundació Privada la Passió D'esperguera
- Joventut Catòlica
- L'avenç Centre Cultural
- Olesa Ateneu
- Patronat Cultural i Recreatiu
- Societat Aliança Palmarenca
- Societat Coral Diadema Corberenca
- Societat Coral la Unió
- Societat Cultural la Vicentina
- Societat el Casino de Sant Andreu de la Barca
- Societat Recreativa
- Societat Sant Telm

BAIX Penedès

- Associació Cultural i Recreativa Bisbalenca
- El Centre
- La Lira Vendrellenca
- Societat Cultural i Recreativa la Cumprativa
- Societat Recreativa i Cultural de Lletger

BARCELONÈS

- Agrupació Congrés
- Agrupació Cultural Folklorica Barcelona
- Amics per a la Unesco de Barcelona
- Associació el Centre Gràcia
- Ateneu Adrianenc
- Ateneu Barcelonès
- Ateneu Cultural Catalònia
- Ateneu de Cultura Popular
- Ateneu del Clot
- Ateneu Hortenc
- Casa València a Barcelona
- Casal Catòlic de Sant Andreu
- Casino del Centre de L'hospitalet
- Centre Catòlic (L'Hospitalet)
- Centre Catòlic de Sants
- Centre Comarcal Lleidatà
- Centre Cultural els Catalanistes
- Centre Cultural els Propis
- Centre Cultural Sant Vicenç de Sarrià
- Centre Moral i Cultural de Poblenou
- Centre Sant Pere 1892
- Círcol Catòlic de Badalona
- Cor de Marina
- El Cercle de Gràcia
- Foment Hortenc
- Foment Martinenc
- Fundació Privada Casino l'Aliança del Poblenou
- Lluïsos d'Horta
- Lluïsos de Gràcia
- Orfeó Badaloní
- Orfeó Martinenc
- Reial Cercle Artístic
- Societat Coral L'espiga de Les Corts
- Societat Coral la Badalonense
- Societat Cultural i Esportiva la Lira
- Societat Cultural l'Oliva

BERGUEDÀ

- Associació Cultural Esplai
- Casal de L'espluga de Francolí

CONCA DE BARBERÀ

- Casino Prado Suburense
- Centre Social Ribetà (Els Xulius)
- Círcol Catòlic
- Societat Cultural i Recreativa l'Aliança
- Societat Recreativa el Retiro
- Unió Vilanovina - L'acord i El Coro

GARRAF

GARROTXA

- Associació Centre Catòlic d'Olot
- Associació Núria Social
- Casino Olotí
- Centre Cultural de les Preses
- Esbart de la Vall d'Hostoles
- Societat Cultural Recreativa Casino de Tortellà

GIRONÈS

- Ateneu 24 de Juny
- Ateneu de la Vall de Llémena
- Ateneu Republicà de Bescanó
- Casino Llagosterenc
- Centre Recreatiu
- Grup Excursionista i Esportiu Gironí

LA NOGUERA

- Associació Cultural el Xop de Vallfogona de Balaguer
- Ateneu de Tèrmens

LA SEGARRA

- Ateneu de Guissona
- Casal de Cervera
- Centre Catòlic de Guissona i Comarca
- Centre Obrer Instructiu d'Unió Republicana

LA SELVA

- Casa del Poble de Blanes
- Casino la Unió
- Cercle Bredenc
- Club Marina Casinet
- Primer Casino de Blanes

LES GARRIGUES

- Associació Casino de la Granadella
- Ateneu Popular Garriguenc

MARESME

- Associació Casal d'Alella
- Associació Cultural Centre l'Amistat
- Associació Cultural Plataforma Odèon
- Ateneu Arenyenc
- Ateneu Vilassanès
- Casal de Joventut Seràfica "Seràfics"
- Casal Popular de Vilassar de Dalt
- Casino del Masnou
- Centre Cultural i d'Esbarjo
- Centre Cultural i Recreatiu - Pineda de Mar
- Centre Moral d'Arenys de Munt
- Centre Recreatiu i Cultural de Montgat
- El Casal de Llaveneres
- Foment Mataroní
- Gent del Masnou
- La Concòrdia, Societat Cultural, Artística i Esportiva
- La Massa Centre de Cultura Vilassarenc
- Patronat Social Premianenc
- Sala Cabanyes Associació Teatral
- Societat Cultural i Recreativa la Barretina Vermella
- Societat Cultural Sant Jaume

MONTSIÀ

- Centre Obrer

OSONA

- Casino de Vic

PALLARS JUSSÀ

- Associació de Cultura Comú de Particulars
- Associació Sociocultural Ateneu del Pallars Jussà
- Casal Cultural de Tremp

PALLARS SOBIRÀ

- Consell Cultural de les Valls d'Àneu

PLA DE L'ESTANY

- Associació Ateneu Cultural la Vall del Terri

PLA D'URGELL

- Associació Cultural Ateneu Golmesenc

PRIORAT

- Ateneu Bisbalenc

RIPOLLÈS

- Casal Camprodoní
- Cercle Campdevanolenc
- Sat Teatre Centre de Sant Joan de Les Abadesses

SEGRIÀ

- Ateneu Popular de Ponent
- Cercle de Belles Arts
- Fundació Orfeó Lleidatà
- Res Non Verba
- Unió Recreativa Maialenca

TARRAGONÈS

- Associació el Centru
- Ateneu de Tarragona
- El Fènix Societat Recreativa i Cultural
- Societat Recreativa las Vegas

TERRA ALTA

- Societat Unió Gandesana

URGELL

- Associació Cultural Xercavins
- Ateneu de Tàrrega
- Ateneu Popular de la Fuliola

VALLÈS OCCIDENTAL

- Amics de les Arts i Joventuts Musicals
- Associació Benèfica Instructiva Ateneu Domingo Fins
- Associació per a la Promoció de l'Espectacle Infantil i Juvenil a Castellar del Vallès
- Ateneu Santcugatenc
- Ateneu Terrassenc
- Casal Cultural i Recreatiu de Castellbisbal
- Casal de Sant Pere
- Centre Cultural el Social
- Germandat de Polinyà
- La Barraca Ateneu de Rellinars
- Societat Coral la Unió Santcugatena
- Societat Coral Obrera la Glòria Sentmenatena
- Societat Coral Recreativa el Ciervo
- Societat Cultural i Recreativa la Unió de Mas Rampinyo

VALLÈS ORIENTAL

- Ateneu l'Aliança
- Casal Cultural Codinenc
- Casal Cultural de Mollet del Vallès
- Casino de Caldes
- Casino de Granollers Club de Ritme
- Centre, Ateneu Democràtic i Progressista
- Casal del Conflent
- Cercle Català de Madrid
- Societat Coral el Micalet

AJUTS I PREMIS

Assessorament i gestió dels ajuts disponibles pels ateneus federats.

ARQUITECTURA

Facilitar als ateneus suport i assessorament per la realització de tota mena d'obres.

ASSEGURANCES

Assessorament i gestió d'assegurances ètiques i solidàries.

CERTIFICAT DIGITAL

Servei de tramitació del certificat digital per a entitats i socis dels ateneus.

COMPTABLE, FISCAL I LABORAL

Assessorament i gestió en temes comptables, fiscals i laborals per a entitats.

COMUNICACIÓ

Servei de comunicació per donar suport als ateneus en la seva comunicació interna i externa.

ARTÍSTIC

Servei que ajuda i dona suport als ateneus en la programació d'activitats.

SERVEIS FAC

ESTRATÈGIA I CONSULTORIA

Serveis de millora i estudi de l'activitat dels ateneus i de la seva gestió.

DONATIUS

Fer campanyes de recaptació amb beneficis fiscals per als donants.us.

GESTIÓ I SUBMINISTRAMENTS

Ofereix material i eines per gestionar l'entitat i estalviar en els subministraments.

IGUALTAT

Assessorament i gestió en igualtat per prevenir la violència masclista i les discriminacions de gènere.

INFORMÀTICA I WEB

Serveis informàtics per donar resposta a les necessitats tecnològiques de les entitats.

JURÍDIC

Assessorament i gestió en matèria jurídica a les entitats federades.

SUBVENCIONS

Assessorament gratuït per presentar, tramitar i gestionar sol·licituds de subvencions.